

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Onderzoeksrapport

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

STATUS	Eindrapport
VERSIE	2.3
DATUM	18.05.2017
AUTEURS	Berno Bucker & Jan Theeuwes
OPDRACHTGEVER	Rijkswaterstaat Leefomgeving, Afval & Materialen

Inhoudsopgave

1. Achtergrond.....	4
2. Methoden	5
3. Resultaten.....	11
4. Conclusies	23
5. Antwoorden op de onderzoeksvragen	25
6. Aanbeveling	27
Appendix A	28
Appendix B.....	62

1. Achtergrond

Rijkswaterstaat (RWS) voert twee programma's uit om de hoeveelheid restafval van huishoudens en de dienstsector te verminderen. 'Van Afval Naar Grondstof (VANG) Huishoudelijk afval' en 'VANG Buitenshuis' maken beide deel uit van het Rijksbrede programma 'Nederland circulair in 2050'.

Ten behoeve van een betere herkenbaarheid en uniformiteit bij afvalscheiding is RWS voornemens een standaard sets van kleur, naam en pictogram rechtstreeks beschikbaar te stellen. Het gaat hierbij om vijf afvalstromen: plastic, papier, glas, GFT en restafval. De standaardsets zijn bedoeld voor uniforme communicatie rondom afvalscheiding van huishoudelijk afval en vergelijkbaar afval dat bij bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties vrijkomt.

Rijkswaterstaat heeft Mijksenaar Wayfinding Experts opdracht gegeven conceptontwerpen te ontwikkelen. De afdeling Experimentele en Toegepaste Psychologie, sectie Cognitieve Psychologie, van de Vrije Universiteit (VU) Amsterdam heeft deze conceptontwerpen getest bij het grote publiek. Hierbij is gebruik gemaakt van een online-onderzoek waarbij een internetpanel, dat representatief is voor de meerderjarige Nederlandse bevolking is getest.

Naar aanleiding van de opdracht "Testen 'kleur-naam-pictogram' voor afvalscheiding" van RWS, overleg tijdens een expertsessie¹ en verdere communicatie per e-mail kwamen de volgende deelvragen naar voren:

1. Zijn de kleur-naam-pictogrammen over het algemeen herkenbaar en begrijpelijk?
2. Zijn de deel-categorieën: "Plastic", "Plastic en Drinkpakken" en "Plastic, Blik, Drinkpakken", voldoende onderscheidend van elkaar? Wordt gedrag met betrekking tot afvalscheiding aangepast naar aanleiding van additionele naamgeving en iconen binnen de kleur-naam-pictogrammen.
3. Welk pictogram (*stapel papier* versus *krant*) kan het beste worden gebruikt voor de afvalstroom papier?
4. Welke naamgeving leidt tot betere begrijpelijkheid en kwalitatief betere afvalscheiding: "Papier" of "Papier & Karton"?
5. Welke naamgeving leidt tot betere begrijpelijkheid en kwalitatief betere afvalscheiding: "GFT" of "GFT en Etensresten"?

¹ Aanwezigen expertsessie kleur-naam-pictogram afvalscheiding op 13 december 2017 te Utrecht: Jacobine Meijer (RWS), Ageeth Boos (RWS), Paula Huismans (RWS), Jan Theeuwes (VU Amsterdam), Berno Bucker (VU Amsterdam), Richard van der Horst (TNO), Lotte Spijkerman (D&B), Fenne Roefs (Mijksenaar), Linus Knupfer (Mijksenaar), Hasan Gök (Mijksenaar).

2. Methoden

Kleur-naam-pictogrammen

Het onderzoek bevatte 4 hoofdcondities waarbij de alternatieve naamgeving voor de afvalstromen van papier en GFT varieerden (zie Figuur 1). Van een totaal van 1111 respondenten zijn er 279 respondenten getest met de naamgevingen "Papier" en "GFT", 280 respondenten met de naamgevingen "Papier en Karton" en "GFT", 280 respondenten met de naamgevingen "Papier" en "GFT en Etenresresten", en 272 respondenten met de naamgevingen "Papier en Karton" en "GFT en Etenresresten".

Figuur 1. Overzicht van de 4 hoofdcondities betreffende de naamgeving van de kleur-naam-pictogram sets. Zie dat de naamgevingen van de papier en GFT afvalstroom (tweede en vierde v.l.n.r.) verschillen tussen de hoofdcondities (a,b,c,d).

Binnen elk van de 4 hoofdcondities varieerde het pictogram van de afvalstroom "Papier" of "Papier en Karton" tussen respondenten. De helft van de respondenten

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

werd consequent een afbeelding van een *stapel papier* getoond (zoals in Figuur 1a,b,c,d), terwijl de andere helft van de respondenten consequent een afbeelding van een *krant* werd getoond (zoals in Figuur 2).

Figuur 2. Voorbeeld van de hoofdconditie "Papier & GFT" en de subconditie *krant*. In de subconditie *krant* werd een pictogram van een *krant* in plaats van een *stapel papier* getoond voor de afvalstroom papier (tweede v.l.n.r.).

Respondenten

Voor het testen van de kleur-naam-pictogrammen voor afvalscheiding is er een onderzoeksgroep geselecteerd uit het Flycatcher panel (keurmerk ISO 26362), zodanig dat de respondenten een representatieve afspiegeling van de meerderjarige Nederlandse bevolking vormden op basis van geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie. Ter bepaling van de representativiteit is er gebruik gemaakt van de zogenoemde "Gouden Standaard"; een ijkingsinstrument dat speciaal ontwikkeld is door de MOA, Center for Information Based Decision Making & Marketing Research in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Respondenten werden per e-mail benaderd en kregen na het beantwoorden van een persoonlijke verificatievraag toegang tot de vragenlijst. Alle respondenten hebben de vragenlijst tussen 24 februari 2017 en 2 maart 2017 ingevuld.

In het totaal hebben 1169 respondenten deelgenomen aan het onderzoek. In verband met de responsekwaliteit of het onvolledig invullen van de vragenlijst zijn 58 (5 %) respondenten niet meegenomen in de data analyse. De demografische gegevens van de 1111 respondenten zijn samengevat in Tabel 1.1 tot en met 1.4. Hierin is te zien dat de steekproef representatief is voor de meerderjarige Nederlandse bevolking volgens de statistieken van het CBS wat betreft geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en provincie.

Tabel 1.1 Representativiteit voor de meerderjarige Nederlandse bevolking met betrekking tot geslacht

Geslacht	Steekproef	CBS
Man	51 %	49 %
Vrouw	49 %	51 %
Totaal	100 %	100 %

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Tabel 1.2 Representativiteit voor de meerderjarige Nederlandse bevolking met betrekking tot leeftijd

Leeftijd	Steekproef	CBS
18-19 jaar	2 %	3 %
20-24 jaar	6 %	8 %
25-29 jaar	8 %	8 %
30-34 jaar	6 %	8 %
35-39 jaar	6 %	8 %
40-44 jaar	8 %	9 %
45-49 jaar	10 %	10 %
50-54 jaar	9 %	10 %
55-59 jaar	10 %	9 %
60-64 jaar	9 %	8 %
65 jaar en ouder	26 %	22 %
Totaal	100 %	100 %

Tabel 1.3 Representativiteit voor de meerderjarige Nederlandse bevolking met betrekking tot opleidingsniveau

Opleidingsniveau	Steekproef	CBS
Laag	33 %	31 %
Middel	42 %	44 %
Hoog	25 %	25 %
Totaal	100 %	100 %

Tabel 1.4 Representativiteit voor de meerderjarige Nederlandse bevolking met betrekking tot provincie

Provincie	Steekproef	CBS
Drenthe	2 %	3 %
Flevoland	3 %	2 %
Friesland	4 %	4 %
Gelderland	13 %	12 %
Groningen	3 %	4 %
Limburg	8 %	7 %
Noord-Brabant	15 %	15 %
Noord-Holland	16 %	17 %
Overijssel	6 %	7 %
Utrecht	8 %	7 %
Zeeland	2 %	2 %
Zuid-Holland	21 %	21 %
Totaal	100 %	100 %

Vragenlijst

Appendix A bevat een voorbeeld van één van de versies van de vragenlijst zoals aangeboden aan respondenten.

Versies en volgorde

Het onderzoek had 4 (2x2) hoofdcondities met betrekking tot de naamgeving van de afvalstromen papier en GFT. Deze werden ieder opgesplitst in 2 subcondities met betrekking tot het pictogram van de *stapel papier* of *krant* voor de afvalstroom papier. Hierdoor waren er in het totaal 8 (4 x 2) verschillende versies van de vragenlijst. Binnen de 8 verschillende versies van de vragenlijst werden specifieke vragen in andere volgorde aangeboden om te corrigeren en controleren voor eventuele volgorde effecten.

Algemeen

De vragenlijst bestond uit openvragen en multiplechoicevragen. Bij enkele vragen werden respondenten gevraagd aan te geven hoe zeker ze waren van hun antwoord op een 5-punts Likert-schaal, die liep van heel onzeker (1) naar heel zeker (5). Bij alle vragen werd de tijd gemeten die respondenten nodig hadden om te antwoorden. Het was niet mogelijk om terug te gaan naar eerdere vragen. Hierdoor was het wijzigen van antwoorden onmogelijk.

Opbouw in Fase I, Fase II en Fase III

De vragenlijst bestond uit 3 fases. In Fase I werd de herkenbaarheid en begrijpelijkheid van de verschillende kleur-naam-pictogram sets met openvragen en multiplechoicevragen getest. Respondenten kregen de kleur-pictogram set te zien zonder naamgeving (zie Figuur 3) en kregen open ruimte om aan te geven welke namen ze zouden geven aan de vijf afvalstromen die bij de kleur-pictogrammen horen. Daarna kregen respondenten de bijbehorende naamgeving te zien (verschillend per hoofdconditie) en gaven op een 5-punts Likert-schaal aan hoe duidelijk ze ieder van deze namen vonden (zie Appendix A).

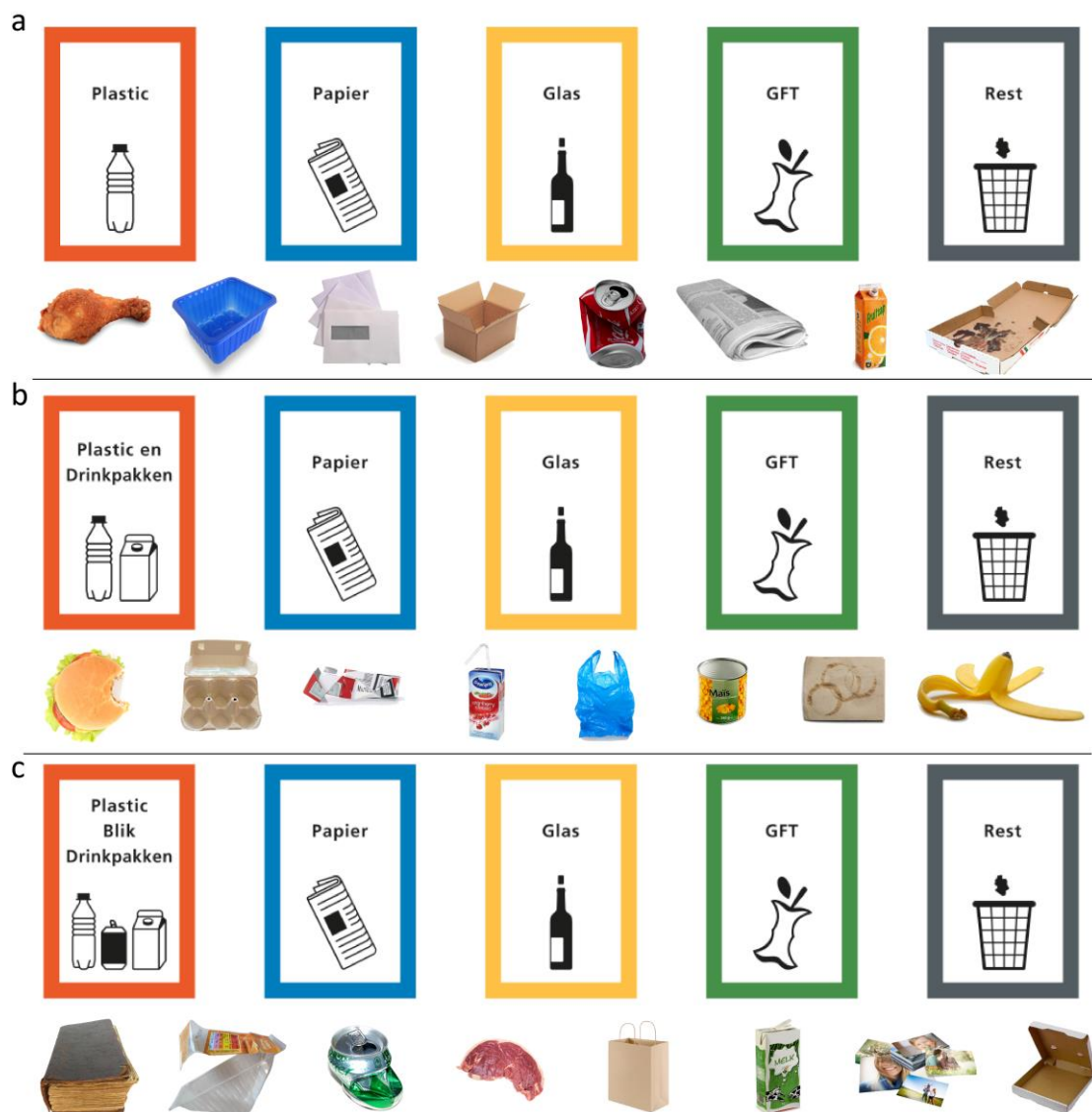

Figuur 3. De kleur-pictogram set zonder naamgeving die getoond werden in Fase I. Zie dat in dit figuur een pictogram van een *krant* te zien is, terwijl de helft van de respondenten een *stapel papier* te zien kregen voor de afvalstroom papier (tweede v.l.n.r.).

In Fase II werd de kwaliteit, snelheid en zekerheid van afvalscheiding getest tussen de verschillende hoofd- en subcondities. Respondenten gooiden 24 voorbeeldafvalproducten in 3 blokken van 8 producten weg. Bij ieder blok van 8 producten varieerde het kleur-naam-pictogram voor de oranje (meest linker) afvalstroom (zie Figuur 4a,b,c). De volgorde van aanbidding van de blokken werd gecontroleerd en gevarieerd tussen respondenten. Bij de helft van de respondenten in iedere conditie verliep de volgorde van de 3 blokken van "Plastic" naar "Plastic en Drinkpakken" naar "Plastic, Blik, Drinkpakken" (i.e., van a naar b naar c in Figuur 4), terwijl de volgorde van de drie blokken voor de andere helft van de respondenten verliep van "Plastic, Blik, Drinkpakken" naar "Plastic en Drinkpakken" naar "Plastic" (i.e., van c naar b naar a in Figuur 4). De 8 vragen binnen ieder blok werden in

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

random volgorde aangeboden. Zie Figuur 5 voor een overzicht van de namen die bij de 24 voorbeeldafvalproducten werden aangeboden.

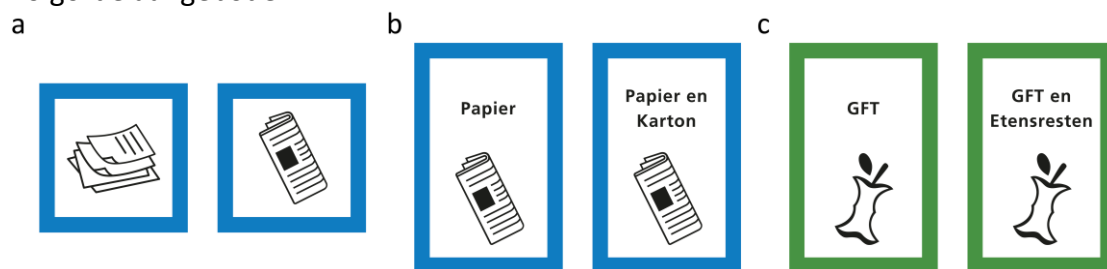
Figuur 4. Overzicht van Fase II, waarin 24 voorbeeldproducten weggegooid werden in 3 blokken (a,b,c) van 8 producten. In ieder blok werden 8 unieke afvalproducten weggegooid. De specifieke producten die in fase a, b of c werden weggegooid staan onder de kleur-naam-pictogrammen. Het kleur-naam-pictogrammen voor de plastic (eerste v.l.n.r.) afvalstroom verschilde per blok van 8 producten, met (a) het "Plastic", (b) het "Plastic en Drinkpakken" en (c) het "Plastic, Blik, Drinkpakken" kleur-naam-pictogram.

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Figuur 5. De 24 voorbeeldafvalproducten met naam zoals aangeboden in het onderzoek.

In Fase III gaven respondenten door middel van multiplechoicevragen aan welk van de alternatieve pictogrammen (Figuur 6a), naamgevingen (Figuur 6b,c) en volledige sets (zie Appendix A) het duidelijkst voor hen waren. De twee vragen met betrekking tot welke volledige set het duidelijkst was voor de respondent werden in random volgorde aangeboden.

Figuur 6. Fase III. Alternatieven voor (a) pictogram papier, (b) naamgeving papier, en (c) naamgeving GFT.

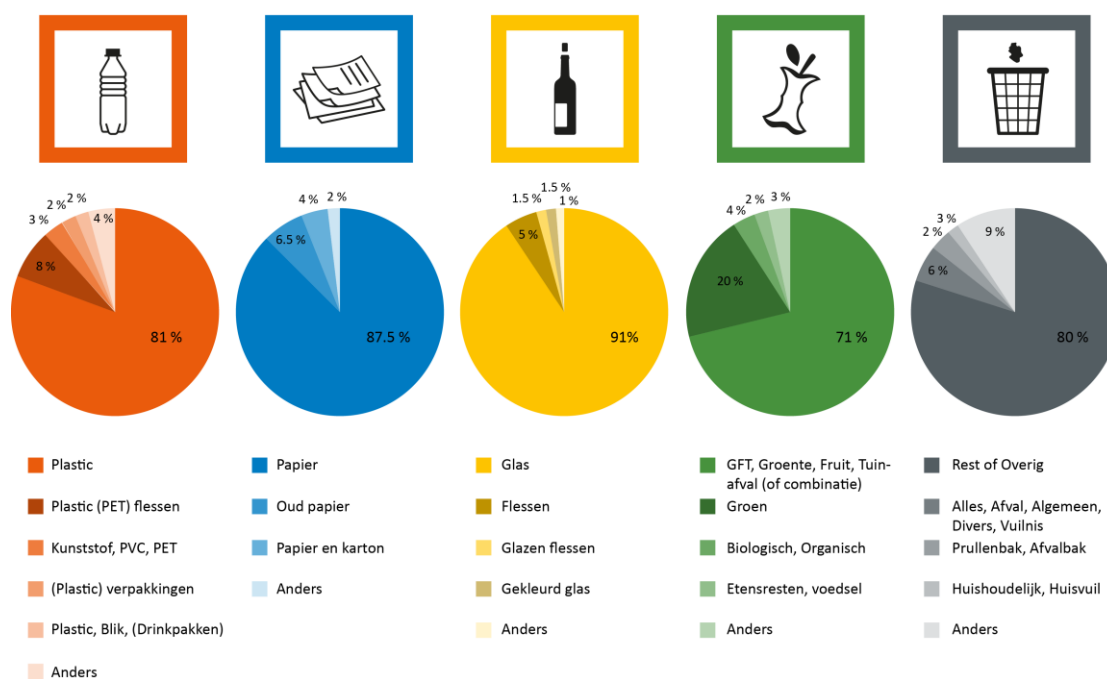
Aan het eind van het onderzoek gaven respondenten op een 5-punts Likert-schaal (van nooit tot altijd) aan in hoeverre ze plastic, papier, glas, GFT scheiden en in hoeverre ze afval thuis en buitenshuis scheiden. Bovendien was er open ruimte voor opmerkingen betreffende de gehele vragenlijst. Zie Appendix B voor een overzicht van alle opmerkingen.

3. Resultaten

Fase I: Herkenbaarheid

Spontane naamgeving kleur-pictogrammen

Respondenten gaven in vijf openvragen aan welke namen ze aan de vijf afvalstromen zouden geven. De antwoorden op de openvragen in Fase I zijn gescoord door één persoon. Voor elk van de stromen zijn de meest voorkomende benamingen gescoord (zie Figuur 7). De exacte antwoorden per gescoorde categorie konden verschillen. Voor het scoren van *Plastic* zijn bijvoorbeeld de antwoorden “plastic”, “plastic afval” en “plastic container” meegenomen. Ook zijn antwoorden met spel- en/of typfouten gescoord binnen de categorieën die zijn weergegeven in Figuur 7. Het antwoord “plastik” is bijvoorbeeld onder “plastic” gescoord. Wat opvalt in Figuur 7 is dat respondenten de kleur-pictogrammen van alle afvalstromen grotendeels (> 71%) de juiste naam gaven. De afvalstromen plastic (81 %), papier (87.5 %) en glas (91 %) zijn het meest eenduidig benoemd. Voor de afvalstroom rest, gaven 80% van de respondenten het antwoord “rest” of “overig”. Voor de afvalstroom GFT gaf 71% van de respondenten het antwoord “GFT”, “AFT”, “groente”, “fruit”, “tuinafval” of een combinatie van de voorgaande antwoorden, terwijl 20% “groenafval”, “groene container” of een vergelijkbaar antwoord dat het woord “groen” bevatte gaf. Bij alle afvalstromen in Figuur 7 is de laatste antwoord categorie *Anders*. In de categorie *Anders* zijn alle foute antwoorden (e.g., “papier” bij het kleur-pictogram van rest) en weinig voorkomende antwoorden (e.g., “bladeren” en “kleding”) gescoord. Al met al blijkt dat respondenten spontaan (i.e., dit was de eerste vraag van het onderzoek) de juiste naam aan de vijf afvalstromen konden geven.

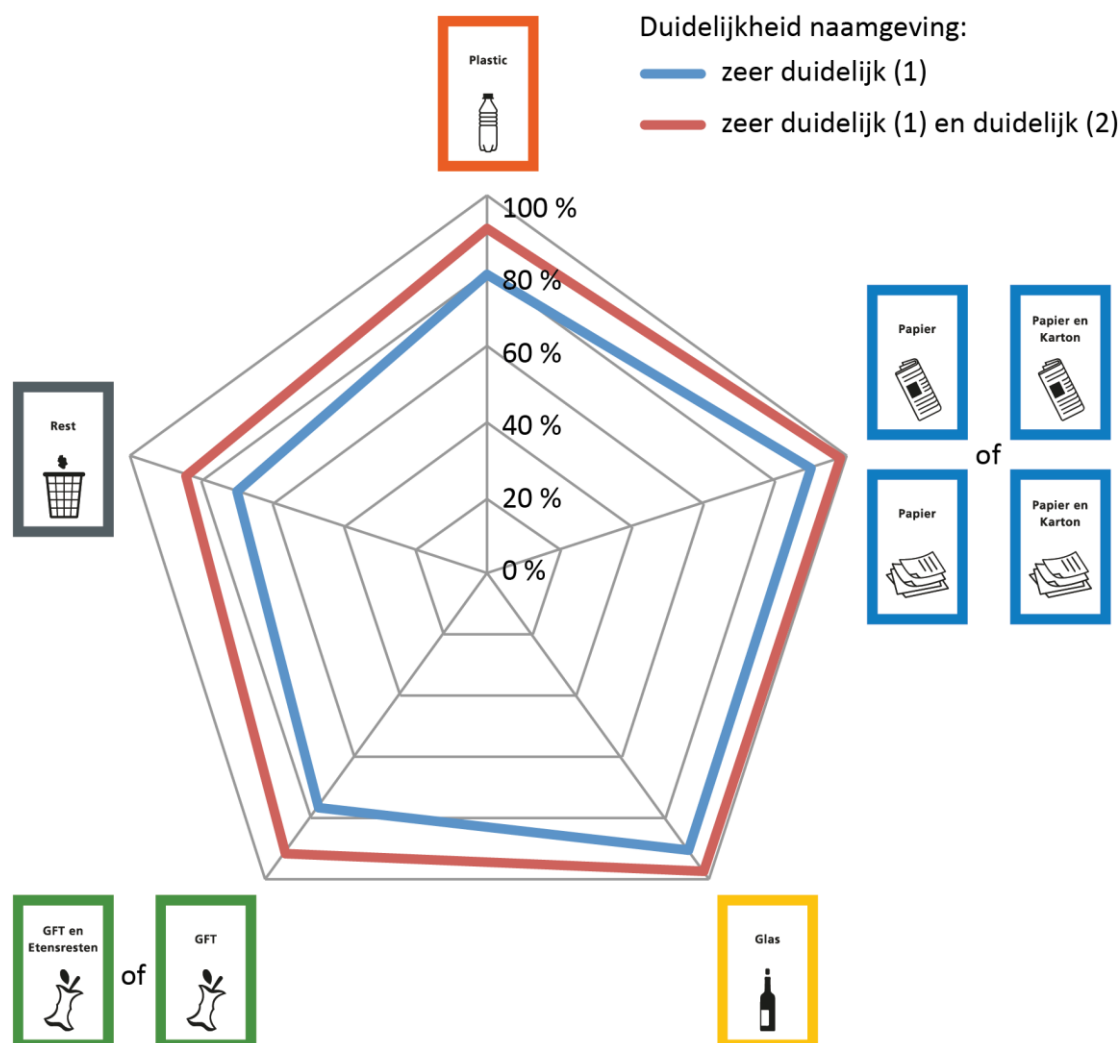
Figuur 7. Spontane naamgeving van de kleur-pictogrammen zonder naam per afvalstroom.

Duidelijkheid naamgeving kleur-naam-pictogrammen

Nadat respondenten zelf namen aan de kleur-pictogrammen van de vijf afvalstromen hadden geven, kregen ze de volledige kleur-naam-pictogram set (verschillend per conditie) te zien. Respondenten gaven op een 5-punts Likert-schaal aan hoe duidelijk ze ieder van de vijf namen bij de bijbehorende kleur-pictogrammen vonden passen, van zeer duidelijk (1) naar zeer onduidelijk (5). Het grotendeel van de respondenten vond de naamgeving zeer duidelijk of duidelijk (zie Tabel 2 en Figuur 8).

Tabel 2. Proportie van de respondenten (N = 1111) die de naamgeving van de afvalstromen zeer duidelijk (score 1) en zeer duidelijk of duidelijk (score 1 of 2) vond.

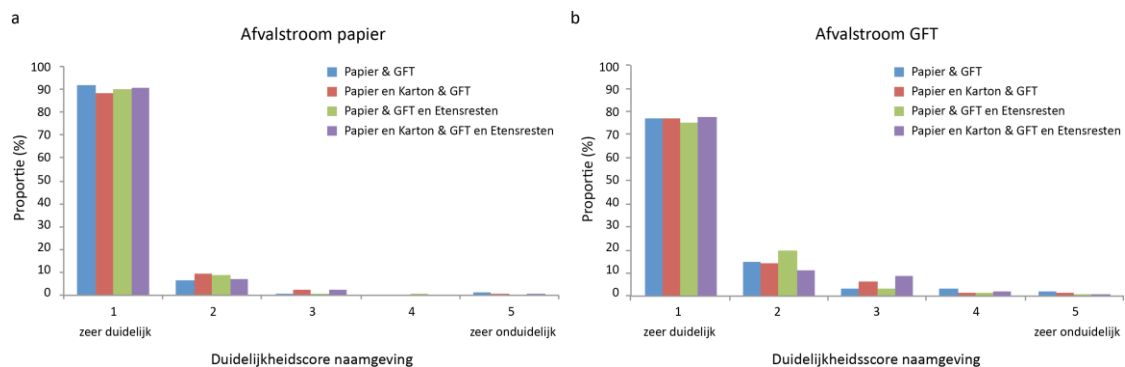
Duidelijkheid	Plastic	Papier	Glas	GFT	Rest
Score 1	79 %	90 %	90 %	77 %	69 %
Score 1 of 2	92 %	98 %	97 %	92 %	84 %

Figuur 8. Duidelijkheid naamgeving van de vijf afvalstromen. Proportie van de respondenten (N=1111) die de naamgeving van de bijbehorende afvalstroom zeer duidelijk (blauwe lijn) en zeer duidelijk of duidelijk (rode lijn) vond. Duidelijkheid werd aangegeven op een 5-punts schaal waarbij 1 zeer duidelijk en 5 zeer onduidelijk representeerde.

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Aangezien de naamgeving van de afvalstromen papier en GFT verschilde tussen de hoofdcondities is de volledige verdeling van de duidelijkheidsscore per hoofdconditie voor deze afvalstromen weergegeven in Figuur 9. De duidelijkheid van de naamgeving "Papier" en/of "Papier en Karton" verschilde niet significant tussen de vier hoofdcondities (Papier: $\chi^2 = 14.7$, $p = .260$). Dit betekent dat de naamgeving "Papier" en "Papier en Karton" als even duidelijk werden ervaren door de verschillende groepen respondenten in de vier hoofdcondities. De duidelijkheid van de naamgeving "GFT" en/of "GFT en Etenresresten" verschilde wel significant tussen de vier hoofdcondities (GFT: $\chi^2 = 26.0$, $p = .011$). Uit de analyse blijkt dat er een klein effect was van naamgeving, i.e. de naamgeving van de GFT afvalstroom werd in de hoofdconditie "Papier & GFT en Etenresresten" gemiddeld gezien als duidelijkst bestempeld (1.32) vergeleken met de condities "Papier & GFT" (1.38), "Papier en Karton & GFT" (1.36) en "Papier en Karton & GFT en Etenresresten" (1.36). Al met al zijn de naamgevingen van alle vijf de afvalstromen door het groten deel van de respondenten (> 84 %) als duidelijk of zeer duidelijk ervaren.

Figuur 9. Duidelijkheidscore van de naamgeving voor de afvalstromen (a) papier en (b) GFT per hoofdconditie.

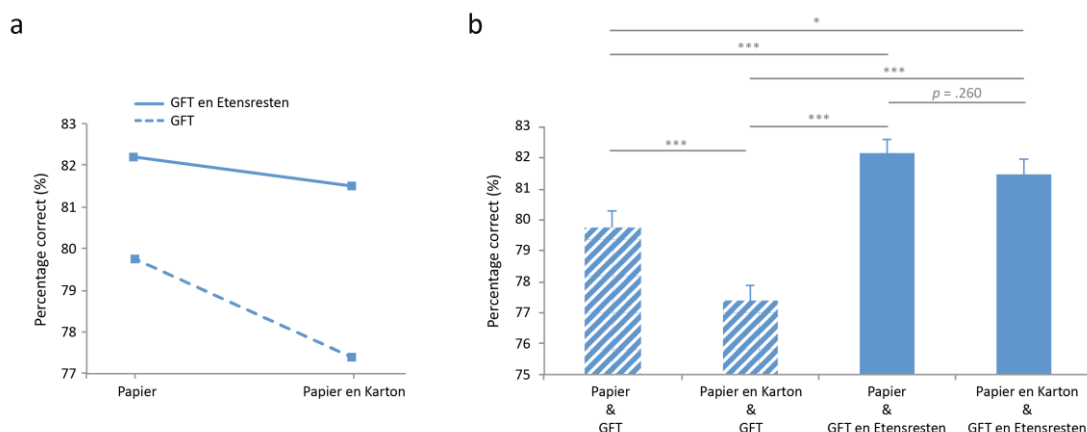
Fase II: Producten weggooien

Naamgeving: percentage correct

In Fase II gooiden respondenten 24 voorbeeldafvalproducten weg. Van deze 24 producten werd het percentage correct weggegooide voorbeeldproducten berekend voor iedere respondent. Een 2x2 ANOVA met percentage correct per respondent als afhankelijke variabele en naamgeving GFT (GFT/GFT en Etenresresten) en naamgeving papier (Papier/Papier en Karton) als onafhankelijke variabelen toonde een significant hoofd effect voor zowel naamgeving GFT, $F(1,1107) = 41.961$, $p < .001$, als naamgeving papier, $F(1,1107) = 9.650$, $p < .01$. Daarnaast was er een trend richting significantie voor de interactie tussen de naamgeving GFT en naamgeving papier, $F(1,1107) = 2.849$, $p = .092$. In Figuur 10a is te zien dat afvalscheiding kwalitatief beter was wanneer de naamgeving "GFT en Etenresresten" werd gebruikt in vergelijking met de naamgeving "GFT". Daarnaast is te zien dat afvalscheiding kwalitatief beter was wanneer de naamgeving "Papier" werd gebruikt in vergelijking met "Papier en Karton". De trend voor een significante interactie geeft aan dat de toevoeging van "en Karton" voor de afvalstroom papier, afvalscheiding meer verslechterde indien de naamgeving "GFT" in vergelijking met "GFT en Etenresresten"

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

werd gebruikt voor de GFT afvalstroom. Zie Tabel 3 voor een overzicht van het gemiddelde percentage correct weggegooiden producten per hoofdconditie.

Figuur 10. Percentage correct weggegooiden producten per hoofdconditie, met (a) de interactie tussen de alternatieve naamgevingen voor de afvalstroom papier en GFT en (b) de statistische verschillen tussen hoofdcondities voor percentage correct berekend over respondenten. * = $p < .05$, *** = $p < .001$.

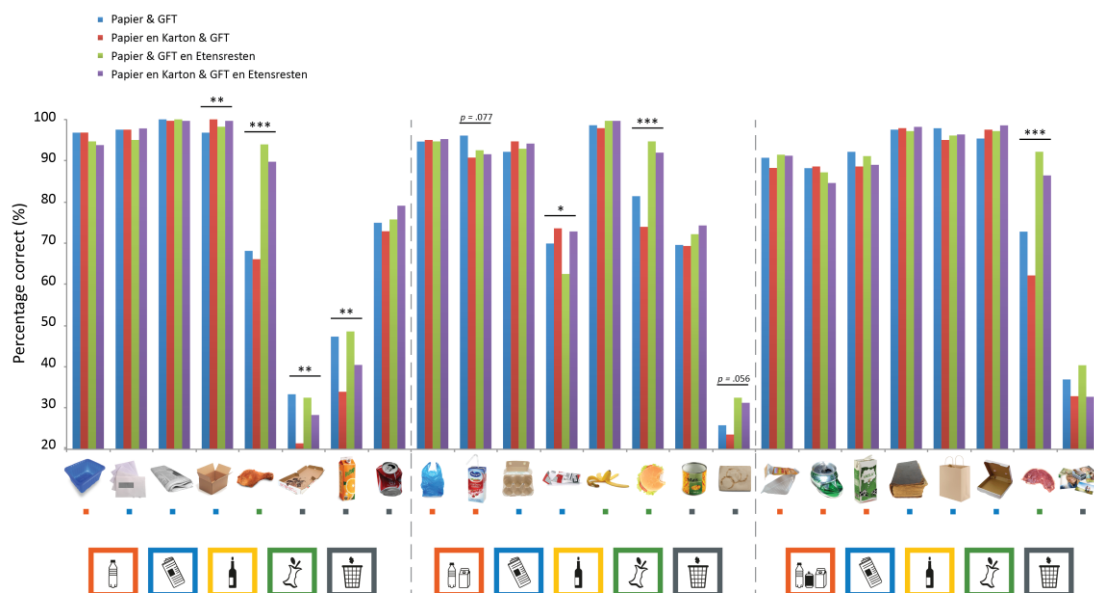
Tabel 3. Percentage correct weggegooiden afvalproducten per hoofdconditie.

Papier GFT	Papier en Karton GFT	Papier GFT en Etenresresten	Papier en Karton GFT en Etenresresten
79.7 %	77.4 %	82.2 %	81.5 %

Naast de kwaliteit van afvalscheiding over respondenten is er gekeken naar de kwaliteit van afvalscheiding voor de 24 producten apart (zie Figuur 11 en Tabel 4). In Figuur 11 is te zien welke afvalproducten vaak correct (e.g., "Bananenschil") en welke afvalproducten vaak incorrect (e.g., "Nat, vies servet") werden weggegooid. Ook zijn de verschillen tussen de vier hoofdcondities in kwaliteit van afvalscheiding per product te zien (e.g., "Kippenbout"). Chi-kwadraat toetsen lieten zien dat de kwaliteit van afvalscheiding een trend richting significantie vertoonde ($p < .1$) of significant verschilde ($p < .05$) tussen de vier hoofdcondities voor de afvalproducten "Kippenbout" ($\chi^2 = 105.9$, $p < .001$), "Oude hamburger" ($\chi^2 = 61.7$, $p < .001$), "Bedorven stuk vlees" ($\chi^2 = 90.2$, $p < .001$), "Lege, vieze pizzadoos" ($\chi^2 = 12.1$, $p < .01$), "Leeg sinaasappelsap-pak" ($\chi^2 = 15.7$, $p < .01$), "Nat, vies servet" ($\chi^2 = 7.5$, $p = .056$), "Leeg sap-pakje" ($\chi^2 = 6.8$, $p = .077$), "Leeg sigarettenpakje" ($\chi^2 = 10.1$, $p = .018$), en "Lege doos" ($\chi^2 = 13.6$, $p < .01$). In Figuur 11 en Tabel 4 is te zien dat de "Kippenbout", "Oude hamburger" en het "Bedorven stuk vlees" vaker correct werden weggegooid in de condities met de naamgeving "GFT en Etenresresten" vergeleken met de condities waarbij slechts "GFT" in het kleur-naam-pictogram stond. De "Lege, vieze pizzadoos" werd over het algemeen vaak bij de verkeerde afvalstroom weggegooid (gemiddeld 28% correct), maar dit gebeurde het vaakst in de hoofdconditie "Papier en Karton & GFT" vergeleken met de andere drie hoofdcondities. Het "Lege sinaasappelsap-pak" dat bij de afvalstroom rest weggegooid moest worden, werd vaker verkeerd weggegooid in de condities met de naamgeving "Papier en Karton" vergeleken met de conditie waarbij slechts "Papier" in het kleur-naam-pictogram stond. Het "Lege sigarettenpakje" daarentegen werd

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

vaker correct weggegooid in de condities met de naamgeving "Papier en Karton" vergeleken met de conditie waarbij slechts "Papier" in het kleur-naam-pictogram stond.

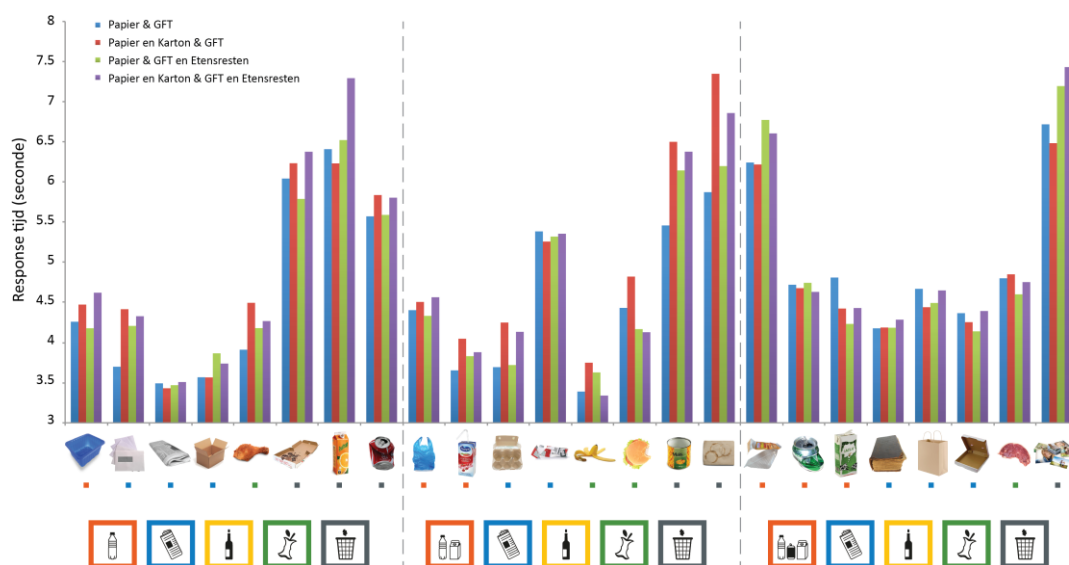
Figuur 11. Percentage correct weggegooiden producten per afvalproduct per hoofdconditie. Het kleur gecodeerde vierkant onder ieder afvalproduct geeft aan bij welke afvalstroom het product correct weggegooid dient te worden. * = $p < .05$, ** = $p < .01$, *** = $p < .001$.

Tabel 4. Percentage correct weggegooiden producten per afvalproduct per hoofdconditie.

	Papier GFT	Papier en Karton GFT	Papier GFT en Etenresresten	Papier en Karton GFT en Etenresresten
Leeg champignon-bakje	97 %	97 %	95 %	94 %
Enveloppen	97 %	98 %	95 %	98 %
Oude krant	100 %	100 %	100 %	100 %
Lege doos	97 %	100 %	98 %	100 %
Kippenbout	68 %	66 %	94 %	90 %
Lege, vieze pizzadoos	33 %	21 %	33 %	28 %
Leeg sinaasappelsap-pak	47 %	34 %	49 %	40 %
Leeg cola-blikje	75 %	73 %	76 %	79 %
Leeg zakje	95 %	95 %	95 %	95 %
Leek sap-pakje	96 %	91 %	93 %	92 %
Lege eierdoos	92 %	95 %	93 %	94 %
Leeg sigarettenpakje	70 %	74 %	63 %	73 %
Bananenschil	99 %	98 %	100 %	100 %
Oude hamburger	81 %	74 %	95 %	92 %
Leeg conservenblik	70 %	69 %	72 %	74 %
Nat, vies servet	26 %	24 %	33 %	31 %
Sandwich verpakking	91 %	88 %	91 %	91 %
Leeg biertje	88 %	89 %	87 %	85 %
Leeg melkpak	92 %	89 %	91 %	89 %
Oud boek	97 %	98 %	97 %	98 %
Stevige tas	98 %	95 %	96 %	96 %
Schone pizzadoos	95 %	98 %	97 %	99 %
Bedorven stuk vlees	73 %	62 %	92 %	86 %
Oude foto's	37 %	33 %	40 %	33 %

Naamgeving: response tijd

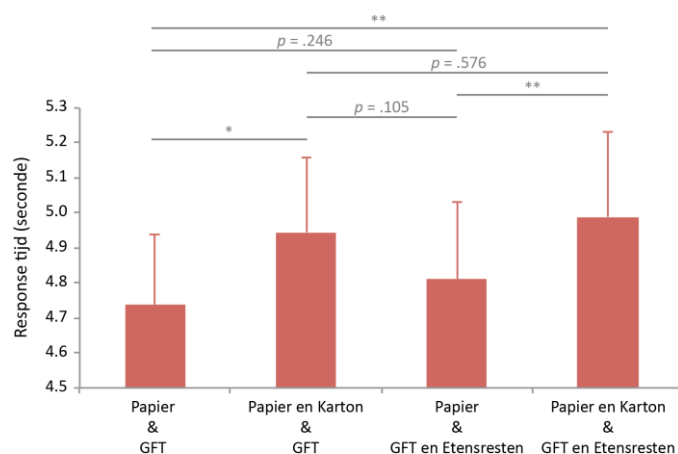
Naast het percentage correct is in Fase II gemeten hoe snel respondenten ieder van de 24 voorbeeldafvalproducten weggooiden. Voor de response tijd analyse zijn alleen de response tijden meegenomen van voorbeeldafvalproducten die correct werden weggegooid binnen 60 seconden. Een 2x2 ANOVA met de gemiddelde correcte response tijd per respondent als afhankelijke variabele en naamgeving GFT (GFT/GFT en Etenresresten) en naamgeving papier (Papier/Papier en Karton) als onafhankelijke variabelen toonde geen significante hoofdeffecten en geen significant interactie effect, alle F 's < 1.399 en alle p 's > .237. Dit betekent dat er geen verschil was in de correcte response tijd wanneer er gekeken werd naar weggooitijd over respondenten van de vier hoofdcondities.

Figuur 12. Correcte response tijden per afvalproduct per hoofdconditie.

Om meer inzicht te verkrijgen in mogelijke verschillen tussen de hoofdcondities, is ook de gemiddelde correcte response tijd berekend per afvalproduct per hoofdconditie (zie Figuur 12). Gepaarde t-testen tussen de vier hoofdcondities toonden aan dat de 24 producten significant sneller werden weggegooid in de conditie "Papier & GFT" vergeleken met de condities "Papier en Karton & GFT" en "Papier en Karton & GFT en Etenresresten", terwijl er geen significant verschil was in de snelheid van producten weggooiden tussen de conditie "Papier & GFT" en "Papier & GFT en Etenresresten" (zie Figuur 13 en Tabel 5). Bovendien werden de afvalproducten significant sneller weggegooid in de conditie "Papier & GFT en Etenresresten" vergeleken met de conditie "Papier en Karton & GFT en Etenresresten". Dit betekent dat de 24 afvalproducten consistent het snelst correct werden weggegooid in de conditie met de simpelste benaming, i.e. "Papier en GFT". Echter verschilde de gemiddelde weggooitijd van de 24 producten in hoofdconditie "Papier & GFT" niet significant met de hoofdconditie "Papier & GFT en Etenresresten", wat aangeeft dat er geen betrouwbare kosten in termen van response tijd zit aan het toevoegen van "en Etenresresten" bij de naamgeving voor de afvalstroom GFT.

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Figuur 13. Statistische verschillen tussen de hoofdcondities voor correcte response tijden berekend over afvalproducten. Zie ook Tabel 5.

Tabel 5. Gemiddelde correcte response tijd berekend over afvalproducten.

Papier & GFT	Papier en Karton & GFT	Papier & GFT en Etenresresten	Papier en Karton & GFT en Etenresresten
4.72 sec	4.95 sec	4.81 sec	4.99 sec

Naamgeving: zekerheid

Naast het percentage correct en de response tijd is in Fase II gemeten hoe zeker respondenten waren van hun antwoord bij het weggooien van de 24 afvalproducten. Voor de zekerheid analyse zijn alleen de confidence ratings meegenomen van de correct weggegooide afvalproducten. Een 2x2 ANOVA met de gemiddelde correcte zekerheid per respondent als afhankelijke variabele en naamgeving GFT (GFT/GFT en Etenresresten) en naamgeving papier (Papier/Papier en Karton) als onafhankelijke variabelen toonde geen significante hoofdeffecten en geen significant interactie effect, alle F 's < 1.485 en alle p 's > .223. Dit betekent dat er geen verschil was in de zekerheid van het correct weggooien wanneer er gekeken werd over respondenten.

Om meer inzicht te verkrijgen in mogelijke verschillen tussen de hoofdcondities, is ook de gemiddelde correcte confidence rating berekend per afvalproduct per hoofdconditie (zie Tabel 6). De gemiddelde confidence ratings over afvalproducten laten zien dat respondenten in alle condities zeker waren bij het correct weggooien van de afvalproducten. Gepaarde t-testen tussen de hoofdcondities lieten een trend zien die aangaf dat de 24 producten consistent met meer zekerheid correct werden weggegooid in de conditie "Papier & GFT en Etenresresten" (gemiddelde zekerheid 4.53) vergeleken met de conditie "Papier & GFT" (gemiddelde zekerheid 4.50), $t(23) = 2.0$, $p = .053$. Verder waren er geen significante verschillen met betrekking tot de consistentie van het weggooien van de 24 producten tussen de hoofdcondities, alle t 's < 1.567 en alle p 's > .151.

Tabel 6. Gemiddelde zekerheid (op een 5-punts schaal) voor correcte responses berekend over afvalproducten.

Papier GFT	Papier en Karton GFT	Papier GFT en Etenresresten	Papier en Karton GFT en Etenresresten
4.50	4.50	4.53	4.54

Pictogram: percentage correct

Zie Tabel 7 voor een overzicht van het weggooigedrag voor de subcondities *stapel papier* en *krant* berekend over respondenten. Een t-test over respondenten liet zien dat het percentage correct weggegooide producten niet significant verschilde tussen respondenten die een pictogram van een *stapel papier* (80.0 %) of een *krant* (80.4 %) getoond kregen voor de afvalstroom papier, $t(537) < 1$, $p = .392$. De kwaliteit van afvalscheiding verschilde dus niet tussen respondenten die een *stapel papier* te zien kregen en respondenten die een *krant* te zien kregen. Een t-test over afvalproducten liet ook geen significant verschil zien in percentage correct voor de 24 afvalproducten, $t(23) = 1.159$, $p = .258$. Dit betekent dat er geen consistent verschil was in de kwaliteit van het weggooien van de 24 afvalproducten tussen de subcondities *stapel papier* en *krant*.

Pictogram: response tijd

Een t-test over respondenten liet zien dat de snelheid waarmee afvalproducten correct werden weggegooid niet significant verschilde tussen de groep respondenten die een *stapel papier* (4.6 sec) en de groep die een *krant* (4.6 sec) getoond kregen, $t(537) = .174$, $p = .862$. Bovendien liet een t-test over afvalproducten zien dat de snelheid waarmee de 24 producten correct werden weggegooid niet significant verschilde voor de subcondities *stapel papier* en *krant*, $t(23) = .181$, $p = .858$.

Pictogram: zekerheid

Een t-test over respondenten liet zien dat de zekerheid van correct weggegooide afvalproducten niet significant verschilde tussen de groep respondenten die een *stapel papier* (4.59) en de groep die een *krant* (4.62) getoond kregen, $t(537) = .773$, $p = .440$.

Tabel 7. Gemiddeld weggooigedrag in de subcondities *stapel papier* en *krant* berekend over respondenten.

	Percentage correct	Response tijd	Zekerheid
<i>Stapel papier</i>	80.0 %	4.6 sec	4.59
<i>krant</i>	80.4 %	4.6 sec	4.62

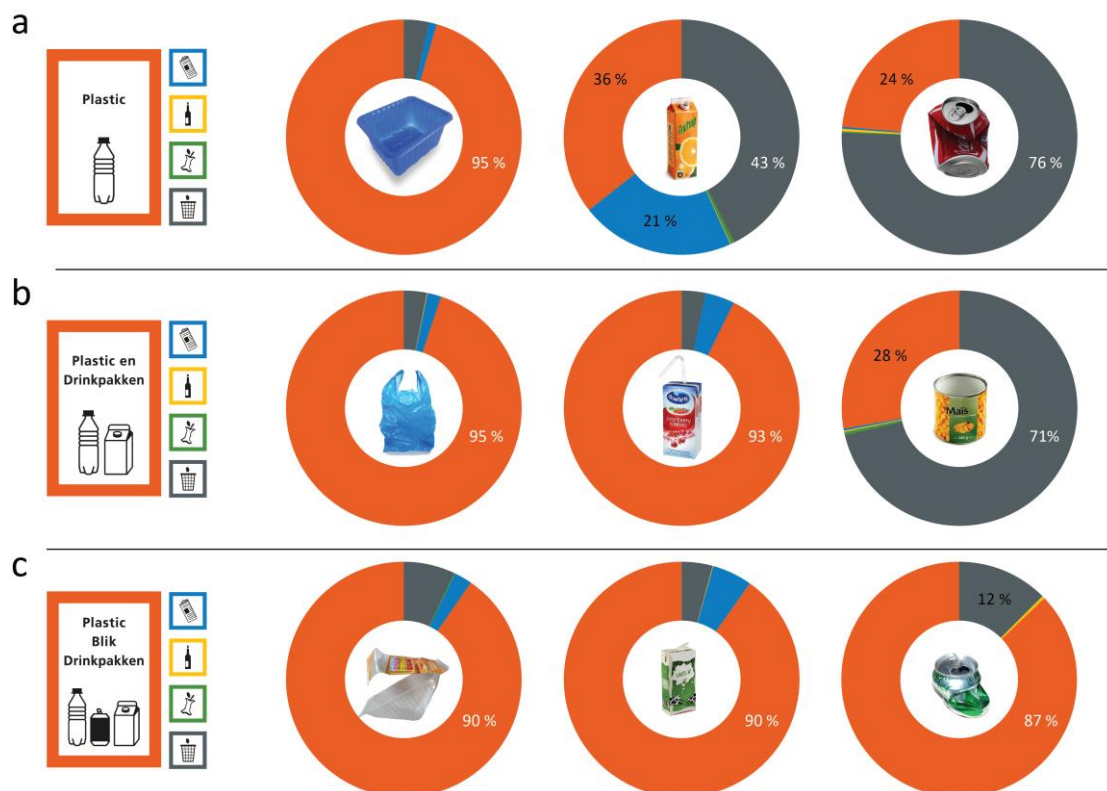
Echter, een t-test over afvalproducten liet zien dat de zekerheid waarmee de 24 producten correct werden weggegooid significant verschilde tussen de subcondities *stapel papier* (4.50) en *krant* (4.54), $t(23) = 4.898$, $p < .001$. Dit betekent dat de 24 afvalproducten consistent zekerder correct werden weggegooid wanneer het pictogram van de *krant* vergeleken met het pictogram van de *stapel papier* getoond werd.

Kleur-naam-pictogrammen plastic

In Fase II gooiden respondenten 3 plastic producten, 3 blikken en 3 drinkpakken weg. Het kleur-naam-pictogram voor de plastic afvalstroom verschilde tussen Fase II a, b, en c (zie Figuur 14a,b,c). In Figuur 14 is te zien dat de plastic producten ("Leeg champignonbakje", "Leeg zakje" en "Sandwich verpakking") allen grotendeels (> 90 %) correct werden weggegooid. Dit betekent dat het variëren van het kleur-naam-

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

pictogram (i.e., “Plastic”, “Plastic en Drinkpakken” en “Plastic, Blik, Drinkpakken”) geen invloed had op de kwaliteit van afvalscheiding met betrekking tot plastic afvalproducten. Wat opvalt is dat het “Lege sinaasappelsap-pak” maar in 43% van de gevallen correct bij het rest afval werd weggegooid, terwijl 36% van de respondenten het “Lege sinaasappelsap-pak” ten onrechte bij de plastic afvalstroom weggooiden en 21% van de respondenten het “Lege sinaasappelsap-pak” ten onrechte bij de papier afvalstroom weggooiden (voor hoofdconditie verschillen zie Figuur 11). Verder valt op dat het “Leeg cola-blikje” en “Leeg conservenblik” respectievelijk 24% en 28% incorrect werden weggegooid in respectievelijk de “Plastic” en “Plastic en Drinkpakken” afvalstroom. Het “Leeg biertje” werd grotendeels (87 %) correct weggegooid in de “Plastic, Blik, Drinkpakken” afvalstroom. Dit betekent dat afvalscheiding kwalitatief het best is indien plastic producten, blik en drankkartons bij de oranje stroom mogen (Figuur 14c). Indien blik en/of drankpakken (Figuur 14a,b) niet bij de oranje stroom mogen maar bij de grijze rest stroom weggegooid dienen te worden, komen deze afvalproducten toch aanzienlijk vaak (24-28%) in de verkeerde afvalstroom terecht.

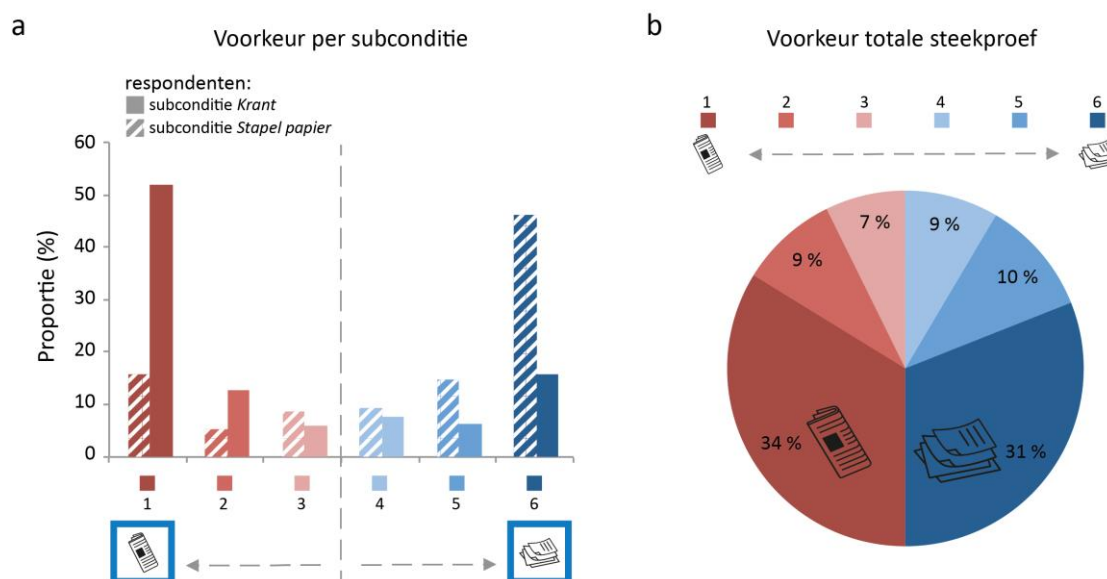

Figuur 14. Weggooigedrag voor plastic, drankpakken en blik, apart gepresenteerd voor Fase II waarin het kleur-naam-pictogram (a) “Plastic”, (b) “Plastic en Drinkpakken” en (c) “Plastic, Blik, Drinkpakken” getoond werd. Het percentage correct weggegooid staat in wit aangegeven. Het percentage incorrect weggegooid staat in zwart aangegeven.

Fase III – Alternatieven

Pictogram afvalstroom papier

In Fase III gaven respondentinnen door middel van een multiplechoicevraag aan welk van de alternatieve pictogrammen voor de afvalstroom papier het duidelijkst voor hen was. Op een 6-punts schaal gaven alle respondentinnen hun voorkeur aan voor het pictogram van een *krant* of een *stapel papier*, waarbij 1 de sterkste voorkeur voor de *krant* en 6 de sterkste voorkeur voor de *stapel papier* aangaf. Een eenzijdige t-test (met test waarde 3.5) toonde aan dat er over de gehele populatie geen significante voorkeur was voor het pictogram van de *krant* of de *stapel papier*, $t(1110) = .148$, $p = .882$. Figuur 15a laat zien dat respondentinnen die consequent een pictogram van een *krant* te zien kregen in Fase I en II de sterkste voorkeur voor de *krant* hadden, terwijl respondentinnen die consequent een pictogram van een *stapel papier* te zien kregen in Fase I en II de sterkste voorkeur voor de *stapel papier* hadden. Dit betekent dat beide pictogrammen aangeleerd kunnen worden, aangezien veelvuldige blootstelling aan één specifiek pictogram zich vertaalt in een voorkeur voor dat pictogram. Figuur 15b laat de voorkeur voor de *krant* of de *stapel papier* zien voor de totale steekproef, waarbij 1 de sterkste voorkeur voor het pictogram van de *krant* aangeeft en 6 de sterkste voorkeur voor het pictogram van de *stapel papier* aangeeft.

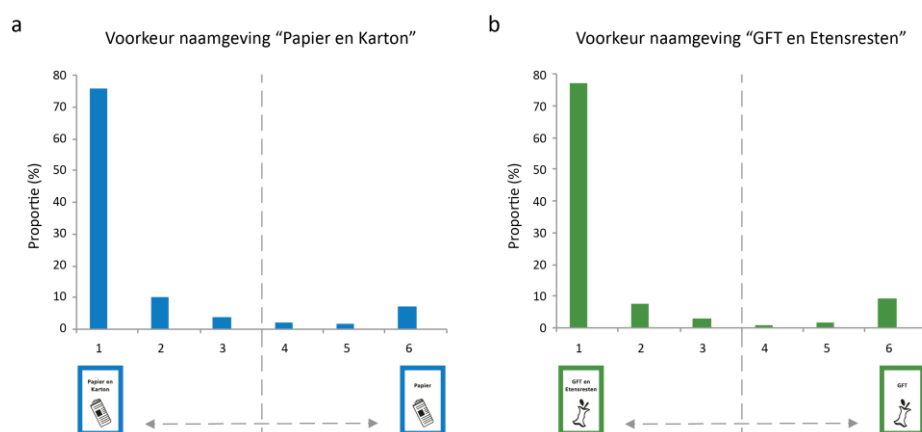
Figuur 15. Voorkeur voor het pictogram van de *krant* versus de *stapel papier* (a) per subconditie en (b) voor de totale steekproef. Voorkeur werd gegeven op een 6-punts schaal waarbij 1 de sterkste voorkeur voor het pictogram van de *krant* representeerde en 6 de sterkste voorkeur voor het pictogram van de *stapel papier* representeerde.

Naamgeving afvalstroom papier

Op een 6-punts schaal gaven alle respondentinnen hun voorkeur aan voor de naamgeving "Papier en Karton" of "Papier" voor de afvalstroom papier, waarbij 1 de sterkste voorkeur voor "Papier en Karton" en 6 de sterkste voorkeur voor "Papier" representeerde. Een eenzijdige t-test (met test waarde 3.5) toonde aan dat er over de gehele populatie een significante voorkeur was voor de naamgeving "Papier en Karton" (zie Figuur 16a), $t(1110) = 43.232$, $p < .001$.

Naamgeving afvalstroom GFT

Op een 6-punts schaal gaven alle respondenten hun voorkeur aan voor de naamgeving "GFT en Etenresresten" of "GFT" voor de afvalstroom GFT, waarbij 1 de sterkste voorkeur voor "GFT en Etenresresten" en 6 de sterkste voorkeur voor "GFT" representeerde. Een eenzijdige t-test (met test waarde 3.5) toonde aan dat er over de gehele populatie een significante voorkeur was voor de naamgeving "GFT en Etenresresten" (zie Figuur 16b), $t(1110) = 38.514, p < .001$.

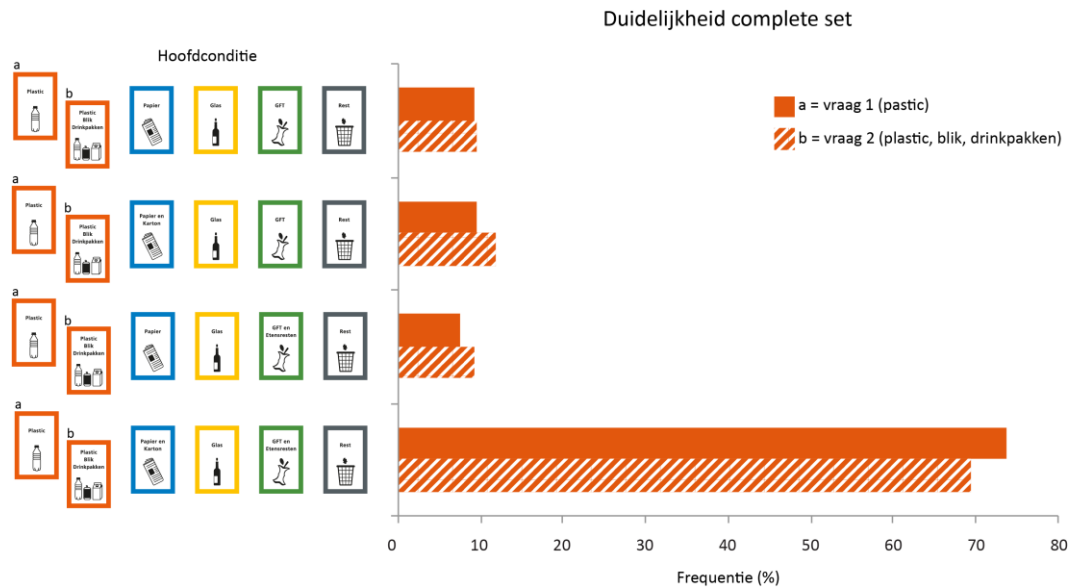

Figuur 16. Voorkeur voor de naamgeving (a) "Papier en Karton" versus "Papier", en (b) "GFT en Etenresresten" versus "GFT".

Duidelijkheid complete set

Alle respondenten gaven in 2 vragen aan welke van de 4 complete sets (corresponderend met de 4 hoofdcondities) voor hen het duidelijkst was. Bij een van de vragen was het kleur-naam-pictogram "Plastic" voor de oranje afvalstroom gebruikt en bij de andere vraag was het kleur-naam-pictogram "Plastic, Blik, Drinkpakken" voor de oranje afvalstroom gebruikt. De twee vragen werden in random volgorde aangeboden. Een z-toets voor proporties toonde aan dat de complete set met de naamgevingen "Papier en Karton" en "GFT en Etenresresten" significant het duidelijkst werd bevonden door respondenten, zowel wanneer het kleur-naam-pictogram "Plastic" (74%), $z = 51.427, p < .001$, als het kleur-naam-pictogram "Plastic, Blik, Drinkpakken" (69%), $z = 53.506, p < .001$ gebruikt werd voor de oranje afvalstroom (zie Figuur 17).

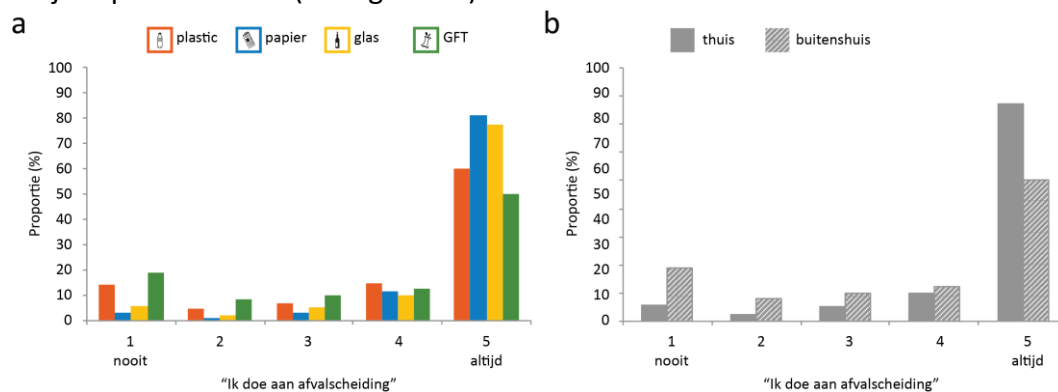
TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Figuur 17. Duidelijkheid complete set opgesplitst voor 2 vragen met (a) het kleur-naam-pictogram "Plastic" voor de oranje afvalstroom, en (b) het kleur-naam-pictogram "Plastic, Blik, Drinkpakken" voor de oranje afvalstroom.

Afvalscheiding in de praktijk

Aan het eind van het onderzoek werd respondenten gevraagd op een 5-punts schaal aan te geven in hoeverre ze afval scheiden in het dagelijks leven, waarbij 1 nooit en 5 altijd representeerde (zie Figuur 18).

Figuur 18. Afvalscheidingsgedrag in de praktijk met (a) afvalscheiding in het dagelijks leven per afvalstroom, en (b) afvalscheiding thuis en buitenshuis.

4. Conclusies

1. Bij het spontaan genereren van namen voor de vijf afvalstromen op basis van de kleur-pictogrammen gaven respondenten de afvalstromen plastic, papier, glas en rest, zeer eenduidige benamingen (> 80% dezelfde naam).
2. Bij het spontaan genereren van namen voor de afvalstromen op basis van de kleur-pictogrammen, gaven respondenten de minst eenduidige benaming voor de afvalstroom GFT. Van alle respondenten gaf 71% het antwoord "GFT", "AFT", "groente", "fruit", "tuinafval" of een combinatie van de voorgaande antwoorden.
3. De namen die bij de kleur-naam-pictogrammen hoorden werden voor alle vijf de afvalstromen duidelijk tot zeer duidelijk bevonden (> 84%).
4. Afvalscheiding van de 24 voorbeeldafvalproducten was kwalitatief het best indien de naamgeving "GFT en Etenresresten" in vergelijking met de naamgeving "GFT" gebruikt werd.
5. Afvalscheiding van de 24 voorbeeldproducten was kwalitatief het best indien de naamgeving "Papier" in vergelijking met de naamgeving "Papier en Karton" gebruikt werd.
6. De producten, "Lege, vieze pizzadoos", "Leeg sinaasappelsap-pak", "Nat, vies servet" en "Oude foto's" werden het meest incorrect weggegooid.
7. De drie voorbeeldafvalproducten van etenresresten ("Kippenbout", "Oude hamburger", en "Bedorven stuk vlees") werden vaker correct weggegooid in de condities met de naamgeving "GFT en Etenresresten" vergeleken met de condities met de naamgeving "GFT".
8. De "Lege, vieze pizzadoos", "Leeg sinaasappelsap-pak", en "Nat, vies servet" werden vaker ten onrechte bij papier weggegooid in de condities met de naamgeving "Papier en Karton" vergeleken met de condities met de naamgeving "Papier".
9. Het "Lege sigarettenpakje" werd vaker correct weggegooid bij de afvalstroom papier in de condities met de naamgeving "Papier en Karton" vergeleken met de condities met de naamgeving "Papier".
10. De 24 afvalproducten werden consistent het snelst correct weggegooid in de conditie "Papier en GFT" (i.e., met de kortste benaming) vergeleken met de condities "Papier en Karton & GFT" en "Papier en Karton & GFT en Etenresresten".
11. De correcte response tijd voor het weggoaien van de 24 afvalproducten verschilde niet significant tussen de conditie "Papier & GFT" en "Papier & GFT en Etenresresten". Dit betekent dat er geen kosten in termen van correcte response tijd zitten aan het toevoegen van "en Etenresresten" bij de naamgeving voor de afvalstroom GFT.

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

12. Er was geen verschil in de kwaliteit en snelheid van afvalscheiding tussen de condities waarbij het pictogram van de *krant* versus het pictogram van de *stapel papier* getoond werd voor de afvalstroom papier.
13. De zekerheid van het correct weggooien van de 24 afvalproducten was consistent hoger in de conditie waarin de *krant* getoond werd vergeleken met de conditie waarin de *stapel papier* getoond werd.
14. De kwaliteit van afvalscheiding betreffende het weggooien van plastic producten (i.e., "Leeg champignonbakje", "Leeg zakje" en "Sandwich verpakking") verschilde niet wanneer er voor de oranje afvalstroom het kleur-naam-pictogram "Plastic", "Plastic en Drinkpakken" of "Plastic, Blik, Drinkpakken" gebruikt werd.
15. Wanneer het kleur-naam-pictogram "Plastic" voor de oranje afvalstroom gebruikt werd, werd het "Lege sinaasappelsap-pak" en "Leeg cola-blikje" vaak ten onrechte bij de plastic afvalstroom weggegooid.
16. Wanneer het kleur-naam-pictogram "Plastic en Drinkpakken" voor de oranje afvalstroom gebruikt werd, werd het "Conserven blik" vaak ten onrechte bij de plastic afvalstroom weggegooid.
17. Over gehele steekproef was er geen voorkeur voor het pictogram van de *krant* of de *stapel papier* voor de afvalstroom papier.
18. De voorkeur voor het pictogram van de *krant* of de *stapel papier* in Fase III werd vooral bepaald door welk pictogram respondenten aangeboden kregen in Fase I en II.
19. Respondenten gaven in twee open vragen aan de set met de naamgevingen "Papier en Karton" en "GFT en Etensoverblijfselen" het meest duidelijk te vinden.
20. Respondenten gaven aan de voorkeur te hebben voor de meest uitgebreide naamgeving "Papier en Karton" wanneer er expliciet gevraagd werd naar naamgeving. Het weggooigedrag toont echter aan dat afvalscheiding kwalitatief beter was met de naamgeving "Papier" ten opzichte van "Papier en Karton".

5. Antwoorden op de onderzoeksvragen

1. Zijn de kleur-naam-pictogrammen over het algemeen herkenbaar en begrijpelijk?

De kleur-naam-pictogrammen zijn over het algemeen herkenbaar en begrijpelijk. De kleur-pictogrammen zonder naamgeving werden door naïeve respondenten consequent hetzelfde benoemd (plastic 81 %, papier 87.5 %, glas 91%, GFT 71%, rest 80%) en het grotendeel van de respondenten (> 84 %) geeft aan de naamgeving bij de kleur-pictogrammen duidelijk tot zeer duidelijk te vinden. Bovendien konden respondenten een snelle beslissing nemen bij het weggooiden van de 24 producten (gemiddeld correcte response tijd 4.62 sec), hetgeen duidt op een goede herkenbaarheid en begrijpelijkheid.

2. Zijn de deel-categorieën: "Plastic", "Plastic en Drinkpakken" en "Plastic, Blik, Drinkpakken", voldoende onderscheidend van elkaar? Wordt gedrag met betrekking tot afvalscheiding aangepast naar aanleiding van additionele naamgeving en iconen binnen de kleur-naam-pictogrammen?

Het onderscheid tussen de plastic deel-categorieën blijkt lastig voor respondenten. Wanneer de oranje stroom met "Plastic" wordt aangeduid hebben respondenten de neiging om ook drinkpakken en blik in deze stroom weg te gooien. Wanneer de oranje stroom met "Plastic en Drinkpakken" wordt aangeduid hebben respondenten de neiging om ook blik in deze stroom weg te gooien. De kwaliteit van afvalscheiding is het best indien plastic, blik en drinkpakken in de oranje stroom met aanduiding "Plastic, Blik, Drinkpakken" weggegooid mogen worden.

3. Welk pictogram (*stapel papier* versus *krant*) kan het beste worden gebruikt voor de afvalstroom papier?

Krant. Betreffende de kwaliteit en snelheid van afvalscheiding zijn er geen verschillen tussen het pictogram van de *krant* en de *stapel papier*. Betreffende de zekerheid van het correct weggooiden van de 24 voorbeeldafvalproducten, laten de resultaten zien dat de afvalproducten consistent zekerder correct worden weggegooid met het pictogram van de *krant* vergeleken met de *stapel papier*. Indien er expliciet gevraagd wordt naar de voorkeur voor het pictogram van de *krant* of de *stapel papier* geven respondenten aan de voorkeur te hebben voor het pictogram dat ze aangeboden kregen in Fase I en Fase II van het onderzoek. Dit betekent dat er over de beide groepen (i.e., subcondities) gemiddeld geen voorkeur is voor het pictogram van de *krant* of de *stapel papier* indien er expliciet gevraagd wordt naar voorkeur. Bovendien kunnen beide pictogrammen dus goed geassocieerd worden met de afvalstroom "Papier".

4. Welke naamgeving leidt tot betere begrijpelijkheid en kwalitatief betere afvalscheiding: "Papier" of "Papier & Karton"?

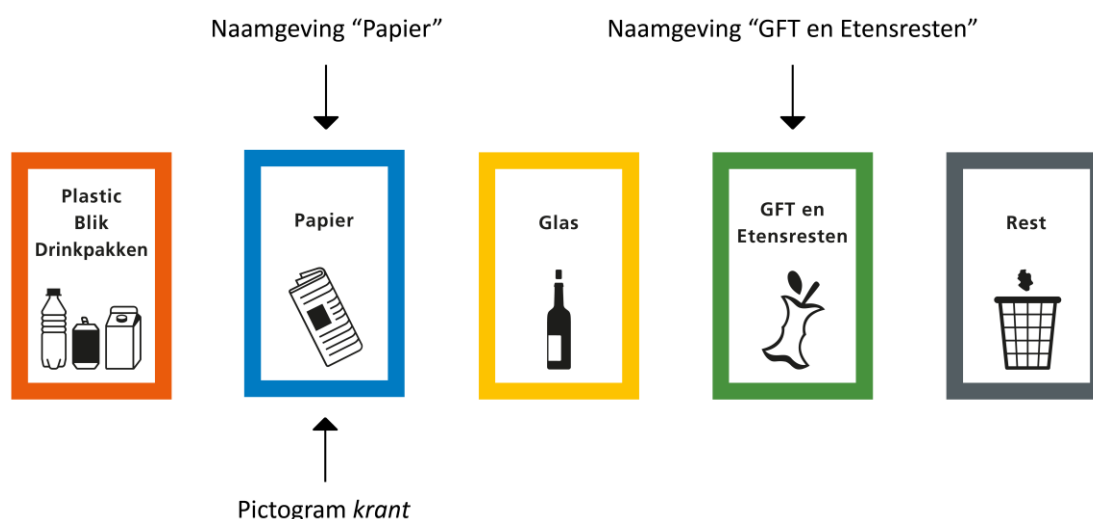
"Papier". Ondanks de bevinding dat respondenten aangeven een voorkeur te hebben voor de meest uitgebreide naamgeving "Papier en Karton" indien er expliciet naar de naamgeving gevraagd wordt, blijkt uit de resultaten van het weggooien van de 24 voorbeeldafvalproducten dat afvalscheiding kwalitatief beter is met de naamgeving "Papier" zonder de toevoeging van "en Karton".

5. Welke naamgeving leidt tot betere begrijpelijkheid en kwalitatief betere afvalscheiding: "GFT" of "GFT en Etenresten"?

"GFT en Etenresten". Respondenten geven aan een voorkeur te hebben voor de naamgeving "GFT en Etenresten" indien er expliciet gevraagd wordt naar de naamgeving. Bovendien is afvalscheiding bij het weggooien van de 24 voorbeeldafvalproducten kwalitatief beter met de naamgeving "GFT en Etenresten" vergeleken met de naamgeving "GFT".

6. Aanbeveling

1. Ten behoeve van de kwaliteit van afvalscheiding bevelen wij aan de naamgeving "Papier" te gebruiken voor de afvalstroom papier.
2. Ten behoeve van de kwaliteit van afvalscheiding en het verduidelijken van de afvalproducten die in de afvalstroom GFT weggegooid mogen worden, bevelen wij aan de naamgeving "GFT en Etenresresten" te gebruiken voor de afvalstroom GFT.
3. Ten behoeve van het vergroten van de zekerheid van de afvalscheider en een betere herkenbaarheid van de afvalstroom papier, bevelen wij aan het pictogram van een *krant* te gebruiken voor de afvalstroom papier (zie Figuur 19).
4. Ten behoeve van de kwaliteit van afvalscheiding bevelen wij aan dat plastic, blik en drinkpakken in de oranje stroom met aanduiding "Plastic, Blik, Drinkpakken" weggegooid mogen worden. Ondanks dat aan- en/of afleer gedrag niet expliciet onderzocht is, lijken de resultaten te suggereren dat weggooidgedrag betreffende de oranje afvalstroom geautomatiseerd is afhankelijk van de manier van afvalscheiding die respondenten thuis gewend zijn. Gedragsverandering ten opzichte van de iconen is waarschijnlijk lastig te bewerkstelligen. Aannemelijk zal exclusie (i.e., het afleren van blik weggoaien bij de oranje "Plastic, Blik, Drinkpakken" afvalstroom) lastiger te veranderen zijn dan inclusie (i.e., het aanleren van blik weggoaien bij de oranje "Plastic, Blik, Drinkpakken" afvalstroom).

Figuur 19. Aanbevelingen met naamgeving "Papier" en "GFT en Etenresresten" en het pictogram van een *krant*.

Appendix A

Voorbeeld vragenlijst

Pagina 1 van 63

Inleiding

Dit onderzoek gaat over afval scheiden in de praktijk.

Er volgt een aantal korte vragen.

We zijn benieuwd naar uw inzichten.

Klik op Volgende om de vragenlijst te starten.

Volgende »

✉: info@flycatcher.nl © 2017 Flycatcher Internet Research ☎: +31 (0)43 326 29 92

Pagina 2 van 63

Vanwege kwaliteitsdoeleinden stellen we u de volgende vraag.

Deze vragenlijst is bedoeld voor Test Account. Bent u deze persoon? ⓘ

- ja
 nee

Volgende »

✉: info@flycatcher.nl © 2017 Flycatcher Internet Research ☎: +31 (0)43 326 29 92

Afvalscheiding

U bent bij een afvalscheidingsplek waarbij er vijf afvalbakken staan voor het scheiden van afval. Op de afvalbakken staan de onderstaande plaatjes.

Welke namen zou u geven aan de afvalbakken/afvalstromen?
(alstublieft vijf namen geven)

				
1	2	3	4	5

1.

2.

3.

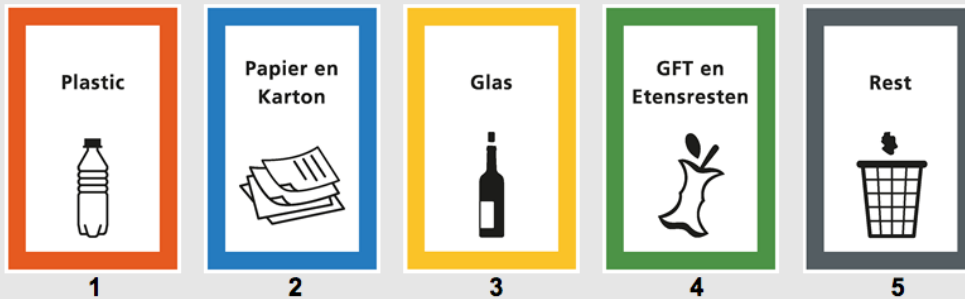
4.

5.

Volgende »

Plaatjes afvalbakken

Dit zijn de namen die bij de vijf afvalbakken horen. Hoe duidelijk vindt u deze namen?

	zeer duidelijk				zeer onduidelijk
afvalstroom 1: Plastic	☐	☒	☐	☐	☐
afvalstroom 2: Papier & Karton	☒	☐	☐	☐	☐
afvalstroom 3: Glas	☐	☐	☒	☐	☐
afvalstroom 4: GFT & Etenresresten	☒	☐	☐	☐	☐
afvalstroom 5: Rest	☐	☒	☐	☐	☐

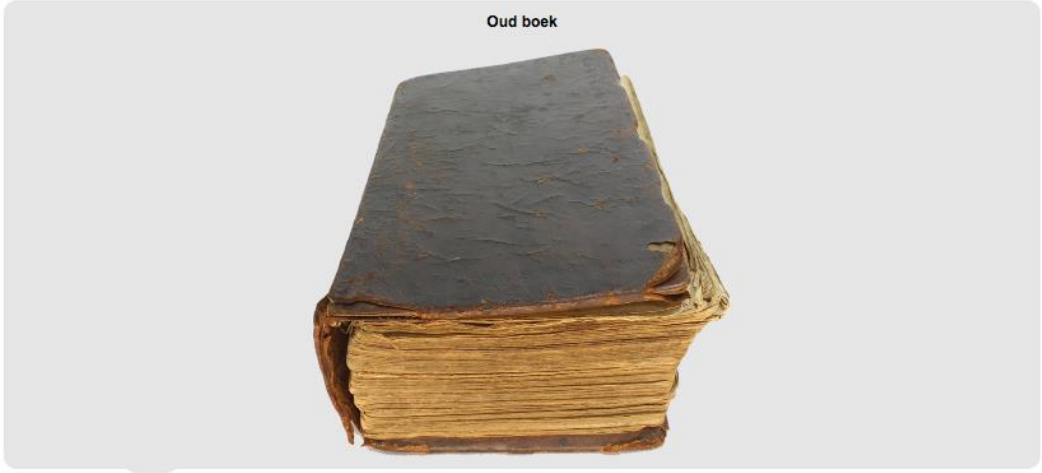
Volgende »

Producten weggooien

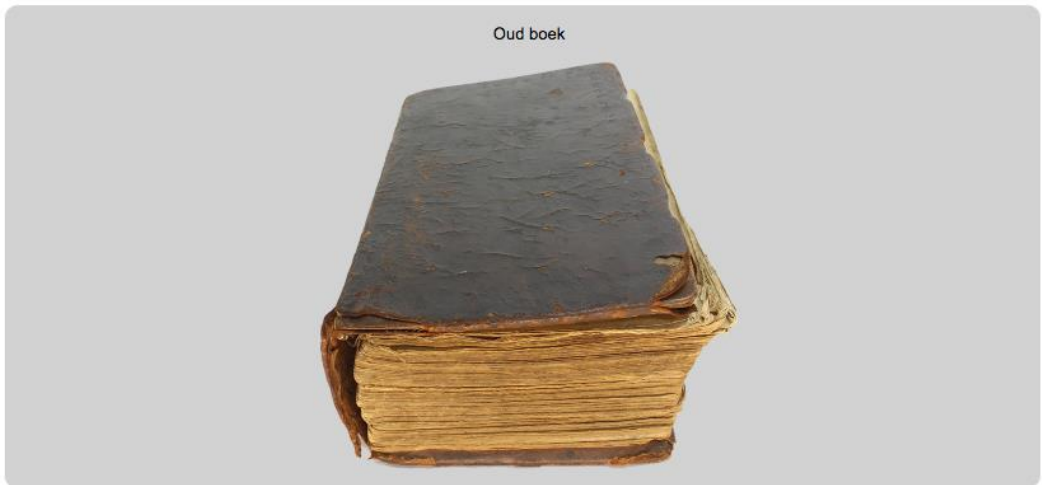
Bij de volgende vragen moet u zich inbeelden dat u bij de vijf onderstaande afvalbakken staat. U heeft een afvalproduct in uw hand dat u weg moet gooien. In welke bak gooit u het afvalproduct? Alstublieft vlot antwoorden.

Volgende »

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	<p>Papier en Karton</p> 	<p>Glas</p> 	<p>GFT en Etenresresten</p> 	<p>Rest</p>
☐	☒	☐	☐	☐

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

Leeg melkpak

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> ☒	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
--	---	---	--	---

Leeg melkpak

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker heel zeker

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> <p>☒</p>	<p>Papier en Karton</p> <p>☐</p>	<p>Glas</p> <p>☐</p>	<p>GFT en Etensresten</p> <p>☐</p>	<p>Rest</p> <p>☐</p>
---	--	--	--	--

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> <p>☒</p>	<p>Papier en Karton</p> <p>☐</p>	<p>Glas</p> <p>☐</p>	<p>GFT en Etensresten</p> <p>☐</p>	<p>Rest</p> <p>☐</p>
---	--	--	--	--

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	<p>Papier en Karton</p> 	<p>Glas</p> 	<p>GFT en Etenresresten</p> 	<p>Rest</p>
☐	☒	☐	☐	☐

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	<p>Papier en Karton</p> 	<p>Glas</p> 	<p>GFT en Etenresresten</p> 	<p>Rest</p>
☐	☒	☐	☐	☐

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p>	<p>Papier en Karton</p>	<p>Glas</p>	<p>GFT en Etenresresten</p>	<p>Rest</p>
☐	☐	☐	☐	☒

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

Bedorven stuk vlees

<p>Plastic Blik Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☒	<p>Rest</p> ☐
---	---	---	---	---

Bedorven stuk vlees

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

Nieuwe afvalscheidingsplek

Let op: In de oranje (meest linker) afvalbak mogen nu andere producten. Alstublieft vlot antwoorden.

Volgende »

Leeg sigarettenpakje

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☒	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
---	--	---	--	---

Leeg sigarettenpakje

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etensresten</p> ☒	<p>Rest</p> ☐
---	---	---	---	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Eten্সresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☒
--	--	--------------------------------------	---	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

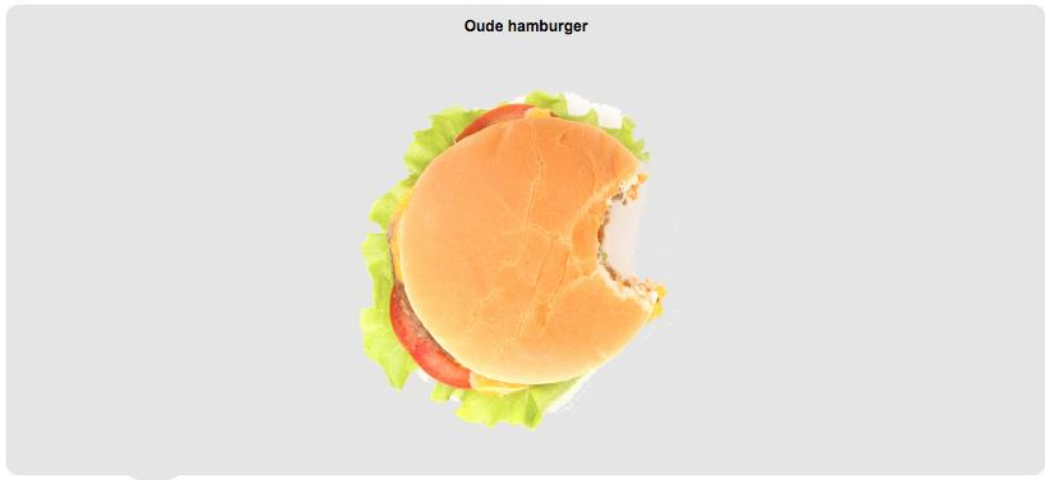

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☒	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
---	--	---	--	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenressten</p> ☒	<p>Rest</p> ☐
---	---	-----------------------------------	--	-----------------------------------

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

Leeg zakje

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☒	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
--	---	---	--	---

Leeg zakje

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic en Drinkpakken</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenressten</p> ☐	<p>Rest</p> ☒
---	---	---	--	--

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

Leeg sap-pakje

Plastic en Drinkpakken
Papier en Karton
Glas
GFT en Etensoresien
Rest

This block contains a quiz question. At the top, it asks to identify the disposal category for an empty juice carton ('Leeg sap-pakje'). The image shows a blue and red Ocean Spray 'cranberry classic' juice carton with a straw. Below the image are five selection options, each with a colored border and an icon: 'Plastic en Drinkpakken' (orange border, bottle and carton icon), 'Papier en Karton' (blue border, paper icon), 'Glas' (yellow border, bottle icon), 'GFT en Etensoresien' (green border, apple core icon), and 'Rest' (grey border, trash can icon). A red progress bar at the bottom indicates that the first option is selected.

Leeg sap-pakje

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker heel zeker

This block contains a confidence scale for the previous question. It repeats the image of the 'Leeg sap-pakje' (empty juice carton). Below the image is the question 'Hoe zeker bent u van uw antwoord?' (How sure are you of your answer?). At the bottom, there is a horizontal scale with seven radio buttons. The first button is labeled 'heel onzeker' and the last is labeled 'heel zeker'. The fourth button from the left is selected, indicated by a blue dot.

Nieuwe afvalscheidingsplek

Let op: In de oranje (meest linker) afvalbak mogen nu andere producten. Alstublieft vlot antwoorden.

Volgende »

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☒	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
--	--	---	--	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

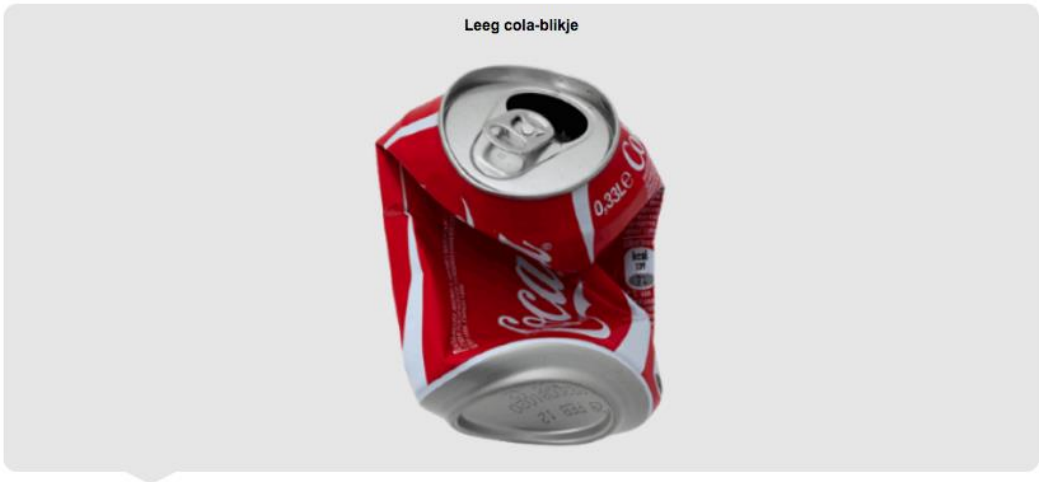

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☒
--	---	---	--	--

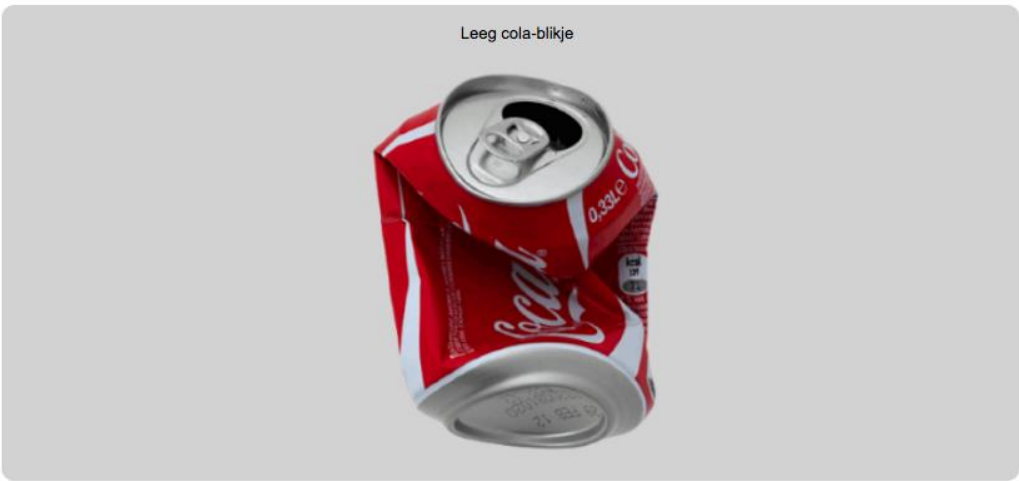

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☒
--	---	---	--	--

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

Enveloppen

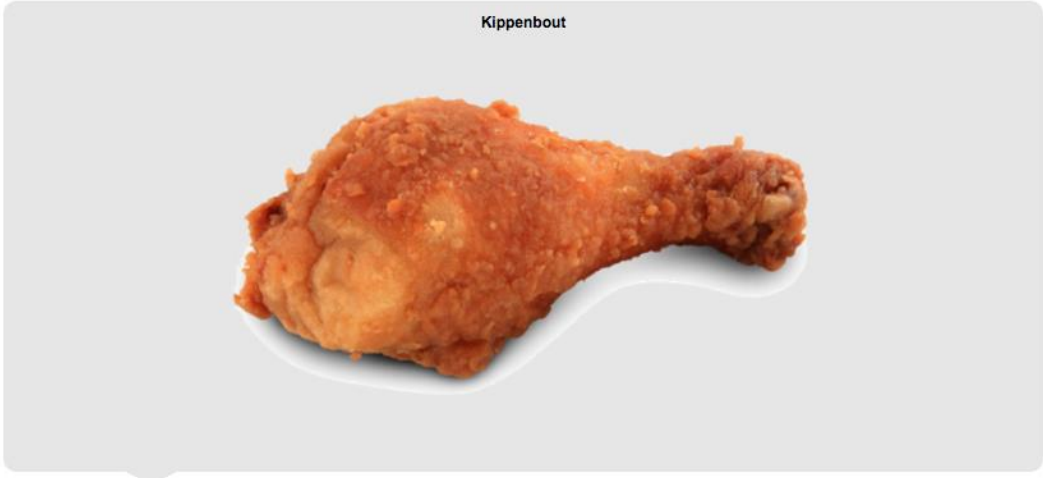
Plastic
Papier en Karton
Glas
GFT en Etenresresten
Rest

Enveloppen

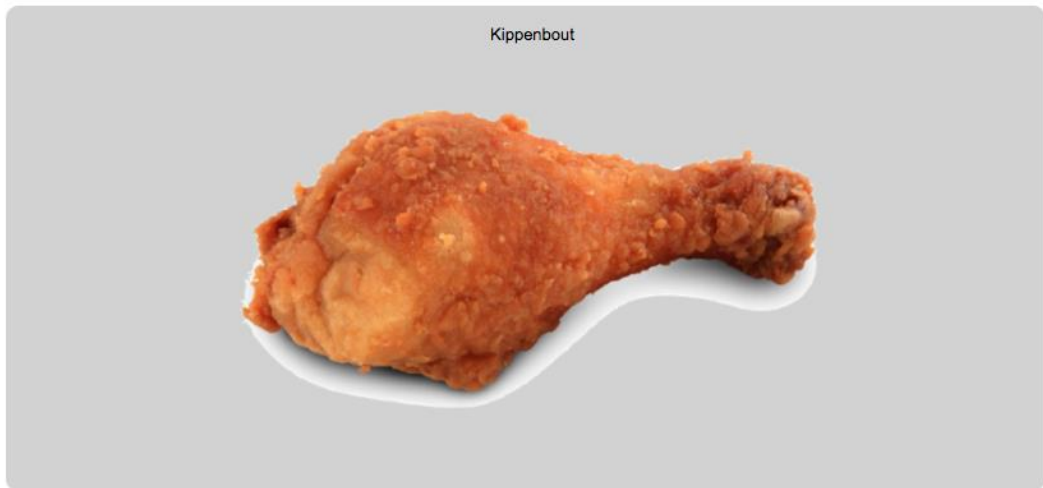

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker heel zeker

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☒	<p>Rest</p> ☐
--	---	---	---	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☒	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	------------

Leeg champignonbakje

<p>Plastic</p> ☒	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
---	---	---	--	---

Leeg champignonbakje

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☐	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☒
--	---	---	--	--

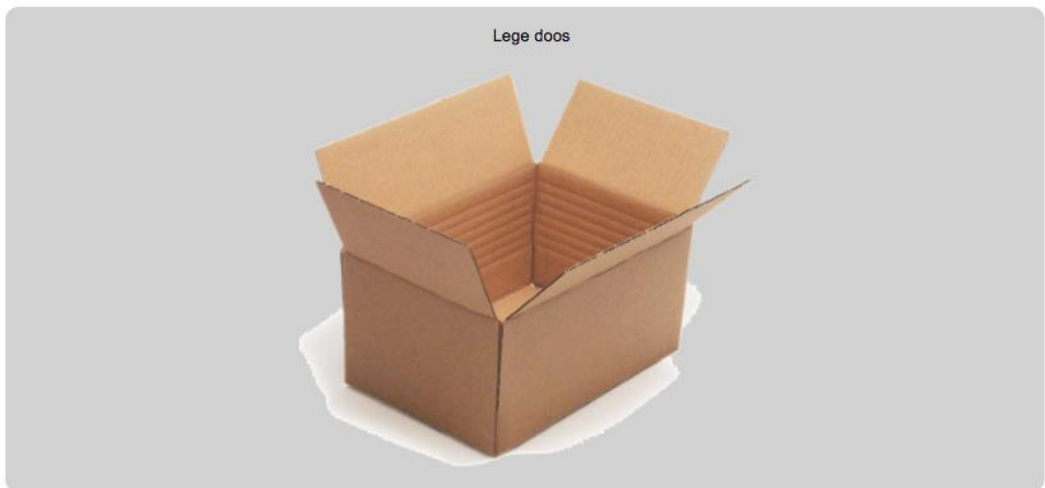

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☒	☐	☐	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	------------

<p>Plastic</p> ☐	<p>Papier en Karton</p> ☒	<p>Glas</p> ☐	<p>GFT en Etenresresten</p> ☐	<p>Rest</p> ☐
--	--	---	--	---

Hoe zeker bent u van uw antwoord?

heel onzeker	☐	☐	☐	☐	☒	heel zeker
--------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	------------

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Pagina 56 van 63

Welk plaatje?

In de blauwe afvalbak mag al het papier en karton wat schoon en droog is (bijvoorbeeld: enveloppen, kranten, schone pizza dozen, boeken, etc.).

Er mag GEEN kunststof en waterafstotend papier in (zoals: foto's, drinkpakken, etc.).

Welke van de onderstaande plaatjes heeft uw voorkeur? (dit plaatje komt op de afvalbak)

	☐	☐	☐	☐	☒	☐	
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	--

Pagina 57 van 63

Welke naam?

In de blauwe afvalbak mag al het papier en karton wat schoon en droog is (bijvoorbeeld: enveloppen, kranten, schone pizza doos, boeken, etc.).

Er mag GEEN kunststof en waterafstotend papier in (zoals: foto's, drinkpakken, etc.).

Welk van de onderstaande namen heeft uw voorkeur? (deze naam komt op de afvalbak)

 Papier en Karton	☒	☐	☐	☐	☐	☐	 Papier
--	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---

Pagina 58 van 63

Welke naam?

In de groene afvalbak mag groente-, fruit- en tuin-afval (GFT) en etensresten (bijvoorbeeld: organisch afval zoals bananenschillen, kippenbouten, etc.).

Er mag GEEN papier, plastic of kunststof bij (zoals: verpakkingen).

Welk van de onderstaande namen heeft uw voorkeur? (deze naam komt op de afvalbak)

 GFT en Etensresten	☐	☒	☐	☐	☐	☐	 GFT
--	-----------------------	----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--

Welke complete set?

Welk van de onderstaande sets is voor u het duidelijkst?
(één antwoord mogelijk)

☐ <p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	☐ <p>Papier</p> 	☐ <p>Glas</p> 	☐ <p>GFT</p> 	☐ <p>Rest</p>
☐ <p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	☐ <p>Papier</p> 	☐ <p>Glas</p> 	☐ <p>GFT en Etenresresten</p> 	☐ <p>Rest</p>
☐ <p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	☐ <p>Papier en Karton</p> 	☐ <p>Glas</p> 	☐ <p>GFT</p> 	☐ <p>Rest</p>
☒ <p>Plastic Blik Drinkpakken</p> 	☐ <p>Papier en Karton</p> 	☐ <p>Glas</p> 	☐ <p>GFT en Etenresresten</p> 	☐ <p>Rest</p>

Welke complete set?

Welk van de onderstaande sets is voor u het duidelijkst?
(één antwoord mogelijk)

☐	Plastic 	Papier 	Glas 	GFT 	Rest
☐	Plastic 	Papier en Karton 	Glas 	GFT 	Rest
☐	Plastic 	Papier 	Glas 	GFT en Etenresresten 	Rest
☒	Plastic 	Papier en Karton 	Glas 	GFT en Etenresresten 	Rest

Laatste vragen

Hier volgt nog een aantal vragen over hoe u in het dagelijks leven afval scheidt. Het is belangrijk dat u deze vragen naar waarheid invult. Uw antwoord blijft anoniem.

	nooit				altijd
Ik scheid plastic afval	☐	☐	☐	☒	☐
Ik scheid papier afval	☐	☒	☐	☐	☐
Ik scheid glas afval	☒	☐	☐	☐	☐
Ik scheid GFT afval	☐	☐	☒	☐	☐
Doet u thuis aan afvalscheiding?	☐	☒	☐	☐	☐
Doet u buitenshuis aan afvalscheiding (op kantoor, school of onderweg)?	☐	☐	☐	☒	☐

Volgende »

Graag willen wij weten wat u van deze vragenlijst vond. Uw mening kan ons helpen toekomstige vragenlijsten verder te verbeteren. Als u deze vraag wilt overslaan, klikt u gewoon op Volgende om door te gaan naar het einde van de vragenlijst.

Wat vond u van de vragenlijst?

interessant onderwerp	☒	☐	☐	☐	☐	oninteressant onderwerp
te kort	☐	☐	☒	☐	☐	te lang
duidelijke vragen	☒	☐	☐	☐	☐	onduidelijke vragen
prettig om in te vullen	☐	☒	☐	☐	☐	niet prettig om in te vullen

Indien u nog opmerkingen heeft naar aanleiding van deze vragenlijst, kunt u daarvoor de ruimte hieronder gebruiken.

Afvalscheiding is bijzonder belangrijk. Zo krijgen grondstoffen een tweede leven.

1919

Volgende »

Controleer uw gegevens. Indien de gegevens niet meer correct zijn, wordt u na het versturen van de vragenlijst automatisch doorgeleid naar een pagina waar u deze kunt aanpassen.

Zijn onderstaande gegevens nog correct?

- Ja
 Nee

<p>Naam: Test Account</p> <p>Geslacht: man</p> <p>Geboortedatum: 1-1-1901</p> <p>Geboorteland: Nederland</p> <p>Geboorteland vader: Nederland</p> <p>Geboorteland moeder: Nederland</p> <p>Adres: test 1</p> <p>Postcode: **</p> <p>Stad: *</p> <p>Land: Nederland</p> <p>E-mailadres: test3@flycatcher.nl</p>	<p>Hoogst voltooide opleiding: universiteit</p> <p>Uw huidige opleiding: universiteit</p> <p>Woonsituatie: samen met partner, zonder kinderen</p> <p>Aantal thuiswonende kinderen: 1</p> <p>Aantal uitwonende kinderen: 0</p> <p>Eigenaar / Huurder woning: Huurder</p> <p>Betaald werk: in loondienst, niet bij de overheid</p> <p>Uren per week: 20-35 uur</p> <p>Leidinggevende functie: nee</p> <p>Sector bedrijf / organisatie: overig</p> <p>Totaal aantal medewerkers: 500 of meer</p> <p>Functie in bedrijf / organisatie: hoger beroepsniveau (werk op hbo- of wo-niveau)</p> <p>Bruto jaarinkomen: weet niet / wil niet zeggen</p>
---	---

Hartelijk dank voor uw medewerking!
 Klik op Volgende om uw antwoorden te versturen.

Volgende »

Appendix B

Opmerkingen respondenten

verwarrend soms

Het is PMD, plastic, metaal en drankverpakkingen. Dit nu niet gaan veranderen.

In verband met kleurenblindheid is het wel eens moeilijk om te onderscheiden wat er bedoeld wordt met b.v. oranje vak. Kom er met mijn vrouw wel achter hoor.

Ik heb alleen de mogelijkheid om rest,incl. plastic naast gft, papier en glas te scheiden.

jammer dat er geenscore lijst komt na het invullen van de vragen. Hier gaat plastic - drinkverpakkingen en blik al jaren in de plastic afvalzak

scheiden van plastic afval niet mogelijk in mijn wijk, geen voorzienigen

Ik heb "Nooit" bij GFT- Afval gezet omdat onze gemeente al lang geleden De GFT - Afvalbakken heeft afgeschaft !!!

Ik was al bekend met het toevoegen van blik etc bij het plastic. Daarom deel van de test fout ingevuld

Ik vind dit een ontzettend interessant onderwerp! Naar mijn idee is dit een van de punten die de overheid grondig aan moet pakken. Niet alleen binnenshuis, maar ook zeker op kantoor/werk. Duurzaamheid moet per direct worden gestimuleerd.

ik heb een fout gemaakt bij invullen van de vraag over wat ik welke bak moet. in het begin mocht er alleen plastic in de linkerbak, maar heb ik er ook al drinkpakken enzo ingedaan, omdat dat is wat bij ons in de buurt in de plastic bak mag. Toen kwam later de opmerking dat dit er ook bij mocht. Toen wist ik dat ik het vorige fout had gedaan.

Ik weet nu eindelijk dat vlees geen restafval is, maar in de gft bak mag. Nooit geweten. In Utrecht hebben we overigens een bak waar je plastic, blik en drinkkarton samen in doet.

Afvalscheiding is bijzonder belangrijk. Zo krijgen grondstoffen een tweede leven.

Jullie vroegen waar de tas in moest en ben ervanuit gegaan een papieren tas maar was deze plastic vermeld ging die bij plastic afval.

hier mogen plastic en drinkpakken in dezelfde container, daar al vanuit gegaan bij eerste vragen

het zou veel fijner zijn als ook mijn gemeente, Maastricht, het plastic afval aan huis zou ophalen, al dat afval in de containers gaan gooien is niet niks als je geen auto hebt.....

Het was in het begin niet duidelijk dat blikken en pakken niet bij het plastic mogen; dat mag gewoonlijk namelijk wel

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

als ik ruimte had om te scheiden zou ik het doen

materialen als: steen (puin) en oud ijzer, oude apparaten zoals b.v. computers, printers e.d. krijgen geen verwijzing...

Heel goed actueel onderwerp!!!!

maar wat ik niet kan reimen is dat je alles scheid maar toch een verhoging van afvalverwerking krijgt dus dan denk ik doeii kijk niet meer zo nauw.

Ik heb een paar keer fout gedrukt (gaat snel op eem mobiel) maar kon helaas niet terug om mijn antwoord te verbeteren.

Bij onderweg scheiden is n.v.t keuze mogelijkheid niet aanwezig. Misschien bij een volgende vragenlijst ook opnemen

ik snap de vraag niet welke plaatjes het duidelijkst zijn. Ze zijn allemaal hetzelfde.

De eerste set vragen heb ik ten onrechte drinkbakken en blik bij plastic gedaan, omdat dit bij ons samen is.

Afvalscheiding wordt steeds complexer en meer moeite. Ik vrees dat sommige mensen juist gaan afhaken. In mijn gemeente (Utrecht) wordt alleen nog plastic (incl. pak en blik) opgehaald. Ik denk dat dit ertoe kan leiden dat mensen alles bij het plastic gooien. Eigenlijk denk ik dat het scheiden beter door de afvalverwerker kan worden gedaan, zodat laksheid en onwetendheid van de burger geen factor meer zijn.

Een vervolg onderzoek over hoe een gemeente zijn bewoners aanspoort tot afvalscheiding, lijkt mij erg zinnig. In Maastricht scheidt ik bijvoorbeeld wel alles, maar in Eindhoven niet. Omdat je daar toch voor je hele grijze klike betaalt, wat je er ook in stopt.

Bij mij in Den Haag wordt GFT niet apart gescheiden

Ik scheid altijd mijn afval

ik wil wel gescheiden afval doen maar de mogelijkheid tot het gescheiden inleveren is er niet, in de flat alleen mogelijkheid tot oudpapier, containers voor de rest is er in de loopomgeving niet end de rest gaat in de grote container, helaas

Het was te groot, ik moest steeds weer mijn pagina naar onder scrollen.

In Limburg en Brabant wordt veel afval gescheiden, maar het is opvallend dat in de grote steden in NL (oa onze regeringsstad Den Haag) nauwelijks een mogelijkheid bestaat tot afvalscheiding.

ik heb meegekregen dat alles wat je doormidden kunt scheuren in de papierbak mag, dus ook foto's. Bij de afbeelding papier zou ik er ook een kartonnen doos bijzetten.

lastig

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

Leuk onderwerp, met plezier ingevuld.

Bij een van de eerste vragen was het me niet duidelijk of ik de afbeelding moest beoordelen op duidelijkheid (zoals de plastic fles) of de bijbehorende tekst (plastic).

Het was wellicht handig geweest om ons van tevoren uit te leggen dat de categoriën gaan variëren

in rotterdam moet ik alleen papier en karton afscheiden. de rest heeft volgens de avr geen zin

Wij hebben in onze gemeente al dit afval systeem en werkt uitstekend .

In Ermelo moet plastic bij restafval en wordt door afvaldienst automatisch gescheiden.

Vreemd dat er landelijk geen eenduidig beleid is t.a.v inzameling. Plastic wel/niet gescheiden. Drinkpakken met "glimmrnde" binnenzijde papier/rest, glas wel/niet naar kleur. Niet éénduidig werkt demotiverend voo de klant. Idee van "ze doen maar wat". Uniform prijsbeleid voorkomt dat klant afval gaat afleveren in buurgemeenten die soms goedkoper zijn.

Eerste serie vragen verkeerd ingevuld omdat blik en pakken sap al bij plastic had ingevuld daar deze nu bij de plastic mochten

te langdradig

In de gemeente Heerenveen, waar ik woon, wordt niet apart plastic, blik en drinkkartonnen in gezameld

Bij de vragen over onzeker/zeker van het antwoord heb ik onterecht onzeker gezegd. ALLE geheel onzeker kunnen zonder meer veranderd worden in geheel zeker. Mijn excuses hiervoor.

Hier zijn helaas niet alle mogelijkheden om afval te scheiden.

Bij ondergrondse afvalcontainers wordt niet altijd aan afvalscheiding gedaan.

was erg leuk om in te vullen

gft afval daar kunnen jullie beter tuinafval groenteafval of en kliekjes opzetten, gft kom ik iedere keer mee in de war, denk dan iedere keer dat het plastic is.

Wij kunnen in onze buurt geen gft scheiden

Goed als blik ook eindelijk wordt ingezameld. Alleen is al dat afvalscheiden wel veel gedoe. Kost tijden vooral veel ruimte! Ik hou van mijn gemeente waar je dit op vrijwillige basis kunt doen!

Glas-alleen flessen en geen vlakglas of anders glazen voorwerpen GFT- komposteerbaar dus geen klaargemaakte etensresten

Succes

TESTEN 'KLEUR-NAAM-PICTOGRAMMEN' VOOR AFVALSCHEIDING

GFT wordt bij mijn appartement niet apart verzameld

prima vragen lijst iets wat me echt raakt

eerste keer was het niet duidelijk dat er "verschillende" afvalbakken behandeld zouden worden, dus automatisch melkpak bij "plastic" gegooid (net zo als je karton bij "papier" gooit).

Prima vragenlijst, alleen bij sommige vragen stond in de opdracht iets in de trant van: vul vlot in alstublieft. Dat klonk mij een beetje onbeleefd in de oren.

Afvalscheiding zou veel beter en goedkoper kunnen gebeuren NADAT het is opgehaald door de vuilnisdienst ipv door alle consumenten.

Het te scheiden gft-afval is erg vaag. M.i. zouden gebakken, gekookte en andere etensresten die verhit zijn geweest niet in de gft bak-horen. Rauw vlees is, zeker in de warmere tijd, ook geen produkt dat ik in de gft bak gooi, maar verpakt in de restafval bak. Denkaan vliegen en stank!

leuk onderzoek

Ik heb zeer weinig GFT/etensresten (krijg in 10 jaar de kleinste container lang niet vol), daarom scheid ik theezakjes ed niet. Een dode balkonplant gaat naar iemand met compostvat.

Ik woon in een flatgebouw en daar kan men het afval ,niet zoals het hoort, scheiden

Reageerde niet goed op mobiel

Volgens mij heb ik met het invullen waar welk afval in moet, het niet helemaal goed gedaan. Ik hoop dat jullie er wat aan hebben.

Erg leuke vragenlijst

heeeel erg leuk om te doen

Zeer duidelijke vragen en antwoorden. Snel en zonder moeite in te vulen.

Ik mis ruimte om een toelichting te geven. Ik had niet begrepen dat er in het begin geen blik bij het plastic afval mocht, want dat is mijn dagelijkse praktijk. Zelf wist ik niet dat er alleen schoon materiaal bij het oud papier mocht, dus beter voorlichting is een must.

liefst een contener erbij voor glas

Het was onduidelijk dat soms negatieve ranking links was en dan ineens weer rechts. zoals de laatste vragen wat vind ik van de vragenlijst. hier is negatief rechts terwijl het tijdens de enquete

Er zullen altijd problemen zijn met de afvalscheiding omdat niet altijd duidelijk is waar een product uit bestaat.